

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Breviario Concionatorio, Strenæ, Fidelis Prophetissa Concionibus de B. M. Virgine serviens, Conciones Occurrentes & Funebres

Tylkowski, Wojciech

Oliva, 1686

Caput VII. Beatam dicit Virginem omnis hominu[m] generatio in
particulari.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51821](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51821)

mendatum, etiamsi in se ipso vile & exiguum sit, gratum & acceptum reddi apud Deum, idque obtuam Deo id exhibentis dignitatem; Neque enim rejici ullo modo potest, aut respui, quidquid ipsa utpotè purissima, charissimo Filio præsentaverit. Sed hic monet *Guilielmus parvus in cap. 3. Cantico: apud Delr:* Fædas petitiones Mater Filio non offert, nec suscipit offerendas.

CAPUT VII.

Beatam dicit Virginem omnis hominum generatio in particulari.

1. Beatam dicunt Sacerdotes.

Quia Mater Sacramentorum.

Mater est; omnes enim per baptismum nascimur filij Ecclesiæ. In hac aqua nos Petrus illius Præses piscatur. Atqui *Gullel. in cantic. 4.* Virginem sic alloquitur. De te fluxit fons hortorum, per te venit baptismum fidelium. Illa est Puteus aquarum viventium, id est largientium vitam, & salientium in vitam æternam. Illa est Mater Eucharistiæ, seu panis illius. *S. Maximus Taurinensis homil. de Dominica in Ratis.* Legimus in libro Moyse de manna vermiculos procreatos, digna sanè, & justa comparatio; siquidem de manna vermiculus gignitur, & Dominus Iesus de Virgine procreatur, quin potius ipsam Mariam Manna dixerim, quia est subtilis, splendida, suavis, & Virgo: quæ cælitus veniens cunctis Ecclesiarum populis cibum dulciorem melle defluxit. Illa juxta *Epiphani. orat. de laud. Deip.* Mensa fidei intellectualis, panem vitæ mundo suppeditans. De Sacramento Confirmationis videtur idem locutus *S. Epiphani. de laud. Virg.* B. Virgo Nubes est lucida, quæ fulgur de cælo lucidissimum ad illuminandum mundum deduxit Christum. Nubes cælestis quæ tonitruum Spiritus S. in se ipsa reconditum deduxit in mundum, & imbrem Spiritus S. in universam terram ad producendum fidei fructum cum impetu dimisit.

O 3

De

De reliquis Sacramentis per quæ adoptamur in filios Dei, vel gloriam augemus, dictum supra tit. i. c. 4. *Alb. M. super missus cap. 74.* Licet Beatissima Virgo Sacramentum Ordinis non receperit, quidquid tamen dignitatis vel gratiæ in ipso confertur, de hoc plena fuit: in ipso enim confertur septiformis gratia, hæc autem omnifariam gratiæ plena fuit. Item tria sunt in Sacramento Ordinis, Dignitas ministerialis, Potestas spiritualis, Administratio executionis. Hæc autem tria Beatissima Virgo habuit in se æquipollenter, & excellenter, Ministri Ecclesiæ habent dignitatem beneficalem per characterem excellentiæ, Beatissima Virgo habet coronam Ecclesiæ militantis, & Ecclesiæ triumphantis. Undè Summus ministrorum Papa scilicet appellatur, & est Servorum Dei Servus; hæc autem est Regina & Domina Angelorum, ille Servus Servorum Dei, ista Imperatrix totius mundi.

Item in ministris est potestas spiritualis delegata à Deo, vel subdelegata vicaria, in ipsa autem est plenitudo potestatis cœlestis perpetua, ex auctoritate ordinaria. Item in ministris est executio ligandi & solvendi per usum clavium, in ipsa autem est dominandi potestas legitima ad ligandum & solvendum per imperium, & sic quidquid est dignitatis & gratiæ in ordinibus in genere, contra B. Virgini minimè defuisse.

Pergit cap. 79. Sed nè videatur virtutes aut dignitates generales habuisse, & specialibus caruisse, dicimus ipsam singulorum ordinum dignitates per æquipollentiam possedisse. Habuit cum Exorcistis expulsionem dæmonū. Undè Gen. *Ipsa contorsit caput suum.* Et Judith Holofernem interfecit. Et Hester vicit Aman. Cum Ostiarijs habuit introductionem mundorum, & exclusionem immundorum. Ezech. 44. *Porta hæc clausa erit, & non aperietur. Princeps ingreditur per eam.* Quasi diceret: Porta hæc principem & imitatores suos introducet, & indignus clausa erit. Habet etiam cum Acolythis illuminationem. Cant. 3. *Quæ est ista quæ ascendit quasi aurora consurgens?* Num. 24. *Orietur stella ex Jacob.* Habuit cum Lectoris omnium Prophetiarum expositionem ad literam in se ipsa, undè Mat. *Ecce Virgo concipiet, & pariet Filium:* doctrina est disciplinæ Dei. Habet cum Subdiaconis doctrinæ Apostolicæ ostensionem, undè significatur per arcam, in qua fuerant Deutonoromius, & Manna, id est Divina Sapiencia. Habet cum Diaconis Verbi Domini conservationem, alijs ad scribendum narrationem, consiliorum Domini perfectam imitationem. Undè Luc. 2. *Maria conservabat omnia verba hæc.* Habet cum Sacerdotibus Dominici Corporis per se ipsam formationem, tractationem, communicationem, hoc est quod corpus Dominicum mediante ejus verbo

verbo & confensu, de carnibus & sanguinibus eius formatu fuerit, & ipsum familiarissime & diutissime tractavit, & in cibum, & potum communicavit, & per hoc nos omnes ad jugum suum suave, & onus leve, charitatem scilicet, ligavit, & ab omnibus penis ac culpis, non solum solutos ostendit, sed etiam absolvit juxta illud Ioan. 6. *Qui manducat carnem meam &c.*

Habet cum Episcopis non solum Clericorum ordinationem, præbendarum collationem, templorum consecrationem, Sacrarum Virginum velationem: Ordinatur enim Episcopus Sacerdotes per Sacramenti collationem, B. Virgo per continentiae obligationem, juxta illud Isai: 52. *Mundamini qui fertis vasa Domini &c.* Habet autem cum Papa omnium Ecclesiarum sollicitudinem, potestatis spiritualis plenitudinem, privilegiorum actuum universitatem. *Alberto totidem ferè verbis subscribit S. Antoninus p. 4. tit. 15. c. 16. parag. 2.*

2. Beatam dicunt Reges. Quia Regnorum est Præsidium.

Nos enim Christiani te solâ, seu præsidio inexpugnabili fruimur dixit 9. *lan. ode 9. S. Theoph. in Men.* Cui accedit *S. Sabbas 17. Jan. in Vesp.* Prosequimur te laudibus ô Deipara tanquam Civitatem inconcussam, tanquam Murum nullis arietibus rumpendum, tanquam infractum Tutamen & Refugium nostrarum animarum. Et rursus *idem qui supra S. Theoph. 1. Jan. ode 5.* Nos qui te tanquam muro abundè munimur, præsidio tuo circumvallati. Et *S. Joan. Damasc. 22. lan. ode 3.* Salve potentissimum Christianorum Munimen. At cum *S. Sabba in Men. 24. Febr.* Tu quæ miserum oppressorum statum emendas, quæquè de manibus hostium eripis debiles, custodi ô Deipara civitatem, ac populum tanquam Pacorum, qui oppugnantur, & in belli tempestate Tranquillitas vera, & unica, denique Præsidium Christianorum.

Canamus huic Virgini cum *S. Ioseph Confess. in Men. 26. April.* O Virginea Civitas Dei, de quo dicta sunt gloriosa! hanc addictam tibi Civitatem, & omnem ditionem illi connexam, cum ab omnibus periculis, tum à fame præsertim ac barbarorum furore custodi, tanquam unica, & aded certa Tutela fidelium, quæ confundi neminem sinat. Alludit ad Constantinopolim quam teste *Zonara lib. 3.* Imperatores Græci Virgini dedicârunt: uti *Stephanus Rex suam Hungariam, Emanuel Rex Lusitanorum recenter repertas Indias teste Maff. lib. 2. in isto hist.* *Eduardus Rex Angliam, Carolus Magnus primum quod erexit templum Aquis-*
grani

gram in terris acquisitis Virginis fecit, Jacobus primus Rex Arragoniæ expugnavit Valentino regno, Virgini consecravit, clavesque ad Virginem tam regi misit, quam urbis Valentia, Bononiam dedicavit Ludovicus XII. obligando Successores, ut annuatim darent Virgini bis mille aureos, Neapolis huic Virgini sacra Similia sunt de Regno Gallia, Polonia, Belgio. *Maracc. in Cas. Marian. 19.* Ludovicus IV. Imp. angebatur valde, quod coronam Imperialem à Joanne non obtinere non posset, dum petit à S. Virgine solatium, comparuit illi quidam Benedictinus monachus cum imagine B. Virginis, & monito ut templum in honorem S. Virginis Assumptæ ædificaret loco certo, & benè speraret, & tum aperuit fuisse Angelum, progressus Romam Imperator, coronam obtinuit, & postea promissum implevit. Aliud *idem ibidem fol. 40.* de Constantino monacho Orientis Imp. scribit, hic eiectus imperio exulabat in Chio Insula, accerserunt eum quidam Eremitæ causâ solatij, promittendo ei redditum cum honore, pro gratitudine autem exigendo, ut templum B. Virgini ædificaret, vix acquievit, quia nulla spes redditus apparebat, dum tamen acquievit & in signum promissi dedit annulum, haud ita multo post Zoe Imperatrix defuncto viro suo acceptura Constantinum in maritum, honorificentissimam legationem misit, & Constantinopolim reduxit. *S. Germ. Constantinop. orat. 1. de Presentat. Virg.* Orthodoxorum Imperatorum sceptrum, qui te ô Deipara supra omnem purpureum colorem, & omne aurum, & margaritas, & pretiosos lapides, coronam & indumentum, & inamissibile imperij sui ornamentum habent, in pace & quiete regito, malefidas nationes barbaras, quæ te, Deumque ex te natum blasphemij lacerant, pedibus eorum subternito, ac subdito, exercitui qui semper tuis innititur patrocinij horâ congressus esto Adjutrix. Ipsa Roma 63, templis Virgini dicatis ei tutelam suam commisit.

De Italia *Bozjus lib. 9. cap. 10.* habet. Quod è tyrannide Gothorum erpta fuerit Italia, quod Ariani hæretici ex illa expulsi, Deiparæ debetur. Hispania octoginta millia templorum ut Præsidi Virgini consecravit. *Georg. Nicom. d. orat. de Present. cap. 12.* Christianorum multitudo murum habemus firmissimum, per te fideles Reges arma habent valida, per te consequuntur trophæa victoria. *Hieron. Blanca in Comment. verum Arragonie ad annum 1134.* id refert, Recuperaverant à Mauris Christiani Cæsaraugustam, sed Mauri adverterunt eos victoria factos negligētiore, nec custodias per muros disposuisse, tētârunt itaq; per muros effractos noctu invadere civitatem; tum SSmâ Genitricem MARIAM Cœlesti Angelorum agmine coacervato ipsis infidelibus restitisse, ac nè ubi sibi christianis

missimā potirentur illis se præbuisse Propugnatricem ac Murum, ibi deinde grati-
cives, erexerunt templum Virgini dictum, B. Mariæ del Portillo.

Anno 938. Arabes produxerunt exercitum 150. millia peditum, & equitum
30. millia contra Ramirum 2. Regē Legionis, sed Regi Virgo submisit duos Ange-
los specie militum, quibus pugnantibus Abenain Regulus captus, & 80. millia ho-
stium cecidēre. Testis hujus rei *Sampyrus, & Tudensis, & Morales Chron. Hist. lib. 14.*
Legitur apud *Maraccium in Antistit. Marianis, pag. 359.* Quod cum Poloniam cum
innumero exercitu oppressurus Turca advolaret, Laurentius Gembicki Archiep.
Gneznensis pro patria sua feruenter exorabat, vidit una nocte S. Virginem è cu-
biculo suo prospiciens in aream lunæ decrefcentibus cornibus insistentem, quæ
illum hunc in modum allocuta. Bono sis animo Laurenti, verè mihi est devota,
nominique meo Polonia, Filius meus ea quæ metuis amoliturus est à vobis mala,
nè tuo eveniant sæculo. Exstat in Ecclesia Cathedrali Vladislaviensi monumen-
tum hujus rei: & Præsul mortuus anno 1624. Febr. 10.

9. Beatam dicunt milites, quia illorum est Robur,
& Auxilium.

Habet *Baron. de Joann. Zemisce Imper: Orientis*, qui conspectis viribus
Bulgarorum lachrymas non tenuit, nec vincendo, nec fugiendo par, obtulit se
tandem Divæ Virgini supplicem. Et ecce eques Divinitus comparet (*credimus
fuisse S. Theodorus à B. Virgine submissus*) in Bulgaros ruit, & Joanni victoriā parat.
Refert Strada, referunt & alij recentiores, in Flandria superiore sæculo, Catholi-
cum militem in elementorum, hostiumque insidijs deprehensum, apud Bomeliam
clausum fames consumebat, rigor hyemis exstinguebat, eluviorum incrementa
submergebant, ubique mors & hostis, quid spei? miseris ipsa Mater & spem au-
xilij, & auxilium affert, miles dum aggerem ante contubernium Emplenti templo
adstrum fodit, inter primos iæus tabulam ejicit, videt in ea coloribus expressam
Dei Genitricem, accurritur à commilitonibus, & ipse Tribunus advolat Bobadilla,
instabat Marianæ Conceptionis pervigilium, illam igitur iconem supplicantium
ritu in templum inferunt, atque inter legionum signa collocatam proni adorant,
precantur salutem, & impetrant: ventus enim nocte sequenti adeo vehementis,
ac præter modum gelidus invaluit, ut aquas quæ circum campos obruerant,
solidaverit, undè hostes qui venerant in navigijs ad expugnandos Hispanos, nè
& ipsorum navigia à glacie in campis caperentur, flectere in Mosam cursum
p
sacri,

eoacti, soluta postero die glacie, Hispani magno cymbarum numero cum sua caelari Buscoducum deportati, originem Societati Immaculatè Conceptæ Virginis dederunt. Premuit Holandus Hollachus ereptam sibi è manibus victoriam nullâ Hispanorum virtute, sed sola Dei: nimis eo quidem (ita hæreticus crepabat,) die se Hispanis profuisse beneficio. *Aliud est.* Deprehensi erant Lusitani pauculi ab Angolitanis, quorum erant duodecies centena millia, confugerunt ad Virginem, hæc in aere conspiciendam se hostibus dedit, & exterruit, & victos Lusitanis subjecit. Ita *Benx. anno 1587. in resid. Angolitana.* Sed veluti litus radimus, dum hæc recentiora prosequimur, jam ad antiquiora in altum cum exigua nostrâ cymbula provehamur, reversuri ad littora quoties videbitur.

Quæ sequuntur referunt plurimi, sed potissimum *Tudenss*, & *Marina*, & adnotant annum fuisse 718. Pelagius I. occupata à Mauris Hispaniâ, creatus Rex ab Hispanis, qui apud Astures confugerunt. Rex novus ad Ausenæ montis speluncam munitam cum mille suorum se recepit: confluerunt mox innumeri Mauri, miserunt ad eum Oppam Archiepiscopum Toletanum, vel ut vult *Marina* Hispalensem, qui deditionem suaderet. Respondit Rex, confidimus per intercessionem gloriosæ Virginis Genitricis Domini nostri Iesu Christi salvari, & ipsa adjuvante, quæ Mater misericordiarum est, gentem Gothorum de paucis qui sunt in ista spelunca instaurari, sicut ex paucis granis infinitæ segetes germinant. Tum Pelagius, & qui cum illo erant ardentius Virginis opem postulaverunt Mauris autem fundibularijs & sagittarijs portam speluncæ ferire conantibus, eorum lapidibus & sagittis maximâ clade redeuntibus feriebantur, & turbabantur. Excurrens invasit eos Pelagius, Oppam cepit, Maurorum viginti millia cum Aleman eorum Duce interfecit, sexaginta millia quæ remanserunt ex Ausenæ montis fastigio in Libanensem agrum delata, ad Deum fluminis ripam parte montis vicini sponte convulsa ab imò, in subjecti fluminis aquas præcipitata sunt.

Sed rursus ad recentia *Mass.* quod sequitur narrat contigisse anno 1507. Obsiderant Lusitani in Cananora urbe Orientalis Indiæ à barbaris: fame cogebantur ad extrema, confugiunt ad B. Virginem, & ecce die ejus Assumptæ, mare in tantum intumuit, ut portam templi attigerit, & ibi tantam vim locustarum effudit, ut ad quatuor mensium cibum suffecerint, & earum usu ægri convalescerint. Perierat ferè Joan. Commenus Imper. anno 1123. uti *Baron.* ita enim arctè hostes obsederant phalangas Romanas, tum Imperator Dei Genitricis imaginem cum gemitu & miserabilibus gestibus intuens, lachrymas bellicis sudoribus calidiores fundebat, & statim cælesti robore armatus Scythicam aciem

(si fuerunt hostes) profligat : & hæc origo festi Patzinacharum apud Græcos, isto enim nomine Scythas appellant.

Alphonfus Lusitanæ Rex, invocata S. Virginis ope, urbem Machometanorum munitissimam cum 250. suorum obsedit, cepit nemine suorum desiderato. *Laurent. Cbryfog. in mundo Mariano. disc. 18. n. 34.* Anno 1328. Augusti 23. in Flandria apud Casletum subito circumfusus erat à Flandris Gallorum exercitus, Rex Galliarum Philippus Valesius in his angustiis Virgini se Divæ commendat, & subito ab ea tantum robur accepit, ut 20. millia Flandrorum ceciderit. Parisijs deinde Divæ equum cui infidebat, & arma dedicavit. *Ausb. Rovillard. in parthenia cap. 6. num. 20. Idem cap. 7. n. 5. testatur:* Londinum arcetè fuisse à Danis obsessum, per Divam liberatum. Sed *Meyerus in Annal. Flandriæ* memorat angustias Philippi Pulchri Gallorum Regis in conflictu ad Duacum anno 1304. Tam vehementer inventi erant Flandri in Gallos, ut ad Regem qui erat in ultima acie pervenerint, equum sub eo confoderint, saluti fuit illi, quia non agnitus à Flandris, substitutus illi alter equus; sed ita Rex fuit attonitus, ut nec equum regere potuerit, & hic quoque equus à Flandris vulneratus. Denique Rex coactus fugere ad castra, sed & eò, usque ad tentorium Regis Flandri pervenerunt, & cœnam diripuerunt. Tandem liberatus Rex ope Virginis & insuper victor evasit 36. millibus hostium caesis, cui deinde gratias Carnoti egit, & varia dona obtulit.

Harum rerum imago quondam erat *Exod. 14.* dum Pharao Israelem insequeretur, *Moyfes Virgam* extendendo, quæ *D. Ambrosio* ad Siric. Papam *S. Virginem* designat, submersit hostem. *Apoc. 4. Procedebant fulgura & tonitrua de throno,* nemini nocuerunt: quia propè erat mare vitreum Deipara scilicet, ut vult *Bonav. in spec. B. Virginis.* Refert *Hadr. Lyreus in trisagio Mariano lib. 1. Sono 31.* historiam hanc. Imminebat Mauritio Imperatori Chayanus Avarum Rex cum 200. millibus Scytharum, tam vincere doctus, quam vinci insuetus. Trepidatum fuit totis castris Romanorum, cum ecce in aëre comparet nomen Mariæ aureis stellarum notis expressum, quo barbari perculsi, victi, fugatique.

Anno 1429. Carolus VII. Rex Gallorum nondum coronatus in eas ab Anglis angustias conjectus, ut ei ferè omnes munitiones ereptæ fuerint, ipse bis acie fusus, ecce puella pastoritia annorum 18. nomine Joanna Darcia Lotharinga dicit se Francis missam à Deo in subsidium, & examinata à Theologis vexillo sub quo erat ductura exercitum nomen Mariæ inscripsit, notum esse omnibus desiderans, cujus ope victoriam speraret, misit Kalend. Jun. ad Anglos Aureliam obsidentes ut abscederent, nolentes parere, aggressa, in ipso ardore pugne sagittâ vulnerata

vulnerata, neque pedem retulit, neque vulnus religari passa, quin acerrimè prælians, hastâ gladioque multos hostes prostravit, multas urbes recepit, Remos ad inaugurationem per medios hostes Regem deduxit, & res Gallorum restituit. Ita *Francorum hist. in Carolo VII.* Proinde meritò tota *Romana Ecclesia* veneratur illam ut Auxilium Christianorum.

Sed nolens volens hoc ipsum fatetur & ipse *Hennobergerus Prædicans Luthero-
tomus pag. 45.* Teutonici urgebant ad veritatem Dei Pruthenos, relapsi illi ab accepta fide, uno sæculo sexies, sub secunda ergo defectione anno 1257. Theodoricus Christburgensis Præfectus centum solum suorū assumpsit, fines idololatrarum perfidorum in Hoccherlandia ingreditur, cujus nunc caput est Elbinga, terrorem spargit, vastitatem majorem pro numero infert, sed dum præda ubere onustus regreditur, in grandem barbarorum exercitum incurrit: certandum erat, non jam de prædâ, sed de salute, necessitatem vertit in virtutem, animosè in hostem invecus, omnes in fugam vertit, plures demisit orco. Captivi ingenè falsi non tam se ab exercitu, quàm à Cœlesti Bellatrice prostratos, ipsius initio conflictus visam à se inclitam formâ Virginem, quæ Christianorum vexillum in aère explicuisset, & suos ita consternâsset, ut non nisi fugâ elabi sibi posse viderentur.

Breviter perstrinxit in una icone *Carolus Quirinus in Atlantis Mariani idem
pag. 102.* aliqua veterum victoriarum hac Duce trophæa. Nicopæa imago, id est victoriosa, quæ Venetijs in Ducali templo servatur, ea est per quam Iustinianus Vandalos, Iustinus Persas, Zemifces Bulgaros, Comenus Scythas, Narfes omnes hostes domuit. Et quidem de Iustiniano *Evagrius lib. 4.* scribit, quòd Virginis auspicijs, indomitas Gothorum, & Vandalorum vires domuit, flammamq; quam per Africam, & Italiam accenderant, extinxit. *Baron:* de Iustino 2. & Tiberio, quòd hujus auxilio immanes Persarum phalanges superârunt. *Idem tom. 8.* quòd Heraclius Cosroen ejus ductu debellârunt.

Audivi à dignis fide Ducem illum fortissimum Polonorum Chodkiewicz contra Osmanum ad Chotimum à B. Virgine obtinuisse victoriam, certum verò est ab eo imaginem ejus semper gestatam, sicuti certum quòd Carolus M. vix unquam visus in prælio vel in publico, quin aurei velleris loco iconculum Deiparæ ex collo deferret. *Maraccius in Cas. Mar. fol. 24.* Accidit quod sequitur anno 1363. Turcarum Duce Amurathe 80. millia Hungariam vastabant, & præ alijs ipsum Regem Ludovicum petebant, tanta celeritate, ut spatium non relinquere justo exercitui cogendo: steterè tamen tumultuariè Hungarorum viginti
millia

millia in armis, sed numerus adeo hosti impar, ut etiam Duces in lanienam, non in pugnam prodire assererent, ideoque cedendum hosti suaderent. Rex Divæ Virginis Cellensis implorat opem, & ejus iconem in mensa deponit, leni interim somno corripitur, in quo ei se Deipara visendam præbet, pugnam inecat imperat. Evigilat & in testimonium non futilis somni iconculam in pectore reperit: mox itum in hostem, & intra pauculas horas victoria parta est. Ita *Atlas Marianus lib. p. fol. 180.* Horridum illud accidit. Gainas Dux barbarus hæretica lue infectus, non oppugnaverat, sed intraverat cum exercitu Constantinopolim. Quid consilij captâ urbe? commendant se cives ad imaginem B. Virginis, quæ nunc in Italia dicta in Monte Virginis colitur, succedit negotium, hostis non tenet, sed tenetur, arma sumunt cives, ad internecionem cædunt. *Atlas idem lib. 2. fol. 80.*

Alterum *idem* contigisse *ibidem* refert. Barbari nescio qui sexcentarum navium classe urbi Constantinopolitanæ, non dubium minabantur excidium, sanctissimi Patriarchæ consilio solemnè pompa imago, de qua proximè dictum circumducta, & flevit ad civium solatium, post hæc grandis ignea in naves delapsa, omnes decem relictis absumpsit, odore piceo relicto. Iam è mari ad terram Penetraverant multas regiones Christianas, & cædibus & vinculis involuerant quinquaginta millia Tartarorum, nullus erat qui tantum torrentem stitisset, factum id anno 1347. pervenerunt tandem ad Divam VVartensem in Silesia, ibi occultâ quâdam vi illorum impetus venit ad metam, & in se redire ac regredi cepit, ut scribit *Balbinus in Diva Wartenf.* Imago quæ nunc in Claro monte, seu Czesstochovæ in Polonia colitur ab Helena Augusta Jerosolymis Constantinopolim translata, quam Nicephorus Imperator Carolo Magno, is autem Leonis Rufsie Principi dedit, tandem Rufsia in Provinciam Poloniæ redacta, Vladislaus Opoliensis Dux anno 1382. in Montem clarum dictum transtulit, hæc Constantinopoli dum esset, quia duos illustravit, viamque monstravit dicta Odigitria, ut habet *Canisius lib. 5. cap. 24. citatus in Atlante Mariano.* Hæc eadem imago jam in Rufsiam translata, in Castro Belz collocata, dum Scythæ Rufsiam inundant, atq; Belzium perveniunt, à Vladislao Duce Opoliensi justo præsidio infessum, contigit ut Scytharum quispiam icu incerto sagittam torqueret, in ipsum illud cubiculum, in quo ante S. Imaginem prostratus orabat Vladislaus, & sagitta quidem illæso supplice transijt, guttur tamen Virginis transfixit, Vladislaus dolore animi in hæc verba prorupit. Ecquid Diva tuam injuriam vindicas? dicit, & continuo Spississima nebula aram operit, ex qua visi sunt contra Scythas, staturâ, viribus, fulgore armorum, longè præstantissimi prodire heroes, indeque in hostes

erumperè, quo ostento barbari in fugam acti, quos tamen omnes insecutus cum suis Vladislaus vel trucidavit, vel captivos abduxit. Ita *hist. Claromontana*.

Nec illud multum dissimile, quod de imagine Divæ quæ Czereæ in Lithuania colitur, ex Moschovia adducta *annales Moschovici* referunt. Aliquot sæculis ante (cum nimirum adhuc in unione cum Ecclesia Romana erant Moschi ante Schisma Græcum) Scythæ Rusiam vastabant, & Novogrodiam magnam, Moschovia ea est urbs, obsederant, re desperatâ Episcopus Græci ritûs curavit per Diaconum hanc imaginem (jam dudum miraculis claram) afferri ad urbis muros; sed eam loco movere Diaconus cum universo Clero nequivit: Episcopus nullo negotio exemtram loco hostibus pro muris opposuit, jam jam hostes ingressum per muros parabant, sed inspecta icone visum perdidere, quos cives erumpentes gravissimâ clade affecerunt. Uti habet *Atlas Marianus lib. 2. fol. 202.* Jure verbis *S. Damasc. Græca Eccles. orat in Men: 18. Jun:* Contra hostes gravi nos bello prementes, Virgo in aciem quæso descende, ferociter quippè tuam hæreditatem invadunt, ô interminatissima omnium Domina, barbarorum audacissimos spiritus manu tuâ perfunda, ut agnoscant potentiam tuam bellandî cupidæ gentes. Denique omnes omninò adversarios nostros solo nutu tuo in nihilum redige.

In idem recidit quod cecinit *S. Virgini S. Sabbas ibid. 2. Jul:* Per te ô Deipara tanquam Virtutem ex alto Reges Christiani accinguntur ad bellum. Sed ad historias Gothi. Arriani ad barbaros referri possunt, ex eorum servitute Italiam eripuit Narfes, sed consilio B. Virginis. Uti *Nicephorus testatur lib. 17. cap. 13.* Ignava Phocæ, Persæ Asiaticas Provincias usque ad Chalcedonem ceperant, Heraclius accepta imagine Virginis de manu Stephani Metropolitanæ Cyceni movit bellum in Cosroem Regem Persarum, vicit & Syriam, Ægyptum, Lybiam, Carthagenem recepit. Rei hujus *paulus Diaconus testis.*

Cedrenus in compendio quod sequitur narrat, & ex eo *Baronius.* Cum adversus Cosroem Regem Persarum Heraclius Imperator cum exercitu processisset anno 626, Hunni occidentales quos Avars vocant, à Cosroe submissi, vacuam Cæsareæ Constantinopolim, terrâ marique aggrediuntur, & nil certius quàm urbis spolia expectant. Et ecce summo manè porta Blachernarum (templum id erat B. Virg.) Matronam insignem grandi comitatu urbe vident egredi, Heraclij uxorem barbari, petitem pacem prodeuntem crediderant, & transitum concesserant, invasuri multitudinem quæ sequeretur. Egressa Matrona urbis fossas, alio interverterat, insecuti barbari, & propè affecuti, sed illa ab oculis eorum evanuit, statim tanta eos inter confusio & strages orta, ut usque ad vesperam perseverarent. Sequenti

Sequenti die barbarorum Sabarus majori suorum parte per cædes mutuas obijisse cognita, & ipse cum reliquis regressus in naves, sed classem in Euxino mari tempestas oborta, ita afflixit, ut pauci ad suos redierint. *Baron: anno 738.* Constantinopolis trienni Saracenorum obsidione cincta, per Divam Virginem liberata, & duplex classis alia, ex Ægypto, alia ex Africa in prædam celsit. *Idem Scriptor* putat imaginem D. Virginis per muros urbis circumlatam. In residuos Saracenorum dum per Ægeum mare regrediuntur, grando ignea de cælo cecidit, & partim combussit, partim liquata pice naves hiantes merisit: ut ex omni numero Saracenorum decem solû redierint, quæ fortè est eadem historia, quam superius attulimus. *Cyropalates refert anno 867.* Saracenorum Principem literas plenas superbiæ & convitiij in D. Virginem ad Andream Basilij Imperatoris Ducem dedisse, hic eas Virginis imagini appendit, & hosti obviam progressus profligavit, Ducemque ipsum occidit.

At *S. Antonin. 2. p. tit. 16. cap. 2. sect. 5. refert.* Obsederant subito Carnorum Gallie urbem Pyrata, non erat in humanis subsidium: tota spes in D. Virgine; igitur Camisiam Virginis, quæ ibi devotè asservabatur pro muris exposuere, eam hostes ridere, & sagittis impetere, sed subito omnes cæcati, ac à civibus ad satiætatem cæsi. *Anno 878. Tempore s. Dominici* adjuvans Virgo Comitum Montis fortis contra Albingenses 150. lapidibus jactis eorum exercitum fugavit. *Anno 626. ut Baron: refert,* Heraclius duos ingentes exercitus hostiles in Persia delevit, D. Virgini arma Ducis appendit ut trophæum Auxiliatrici: quocirca Emanuel post devictam à se Pannoniam currui triumphali aureo imaginem Virginis imposuit, quam Cæsar & nobilissimi quique sequebantur. Similiter venerabatur Constantinus Palæologus recuperata Constantinopoli imaginem B. Virginis, qui coram ea primò procidit, deindè currui triumphali impositam pedes secutus. De Persis triumphavit pari modo Joannes Comenus.

Sed jam ab oriente ad occasum respiciamus, & legamus quod *Benecius in anal. anno 1585. refert.* Erant Lusitani ferè ducenti, habebant fæderatorû Æthiopum sub signis decem millia, contraria acies sexcenta millia numerabat, hæc tota quanta quanta incruentâ victoriâ est deleta. Prætor hujus expeditionis Lusitanus imaginem Virginis secum deferebat, & flexo genu venerabatur, ab eaque in pugna victoriam precabatur. Carolus Magnus, & Ludovicus Pius Filius, semper in pectore iconem B. Virg. deterebant, & huic illas immensas victorias attribuebant. Nimirû hæc est illa Arca quæ Hierichonticos muros diruit, Azotios occidit, sed ut Arca victoriosa opus victoriosissimum statim subjungamus, de quo scribit

Balib.

Balth. Tellex in ebron: Lust: lib: 6. Paulus Diaz Novaes Lusitanus, cum trecentis
suorum adversus duodecies centena millia Angolarum die Purificationis B. Vir-
ginis progressus anno 1583, effuderunt imprimis ingentem vim sagittarum bar-
bari: sed omnes in eos redierunt, à quibus sunt missæ. Extracta est pugna
noctem, in qua dum nihil proficere advertunt, fugiunt, sed ita infelicitè, ut unam
altissimam voraginem se mutuo impellendo impleverint.

Processerat Alphonsus Rex Hispaniæ adversus plus quàm ducenta millia
Maurorum, sed cujus ope illa vicit indicat *Rodericus xi. Men. lib. 7. de rebus Hisp.*
Erat inquit in vexillo Regum imago B. Mariæ Virginis, in cujus adventu acies illi
mirabilis, & turba innumerabilis, quæ hætenus satis immobilis permanebat, &
rebellis nostris obstiterat, cæsa gladijs, fugata lanceis, victa ictibus, terga dedit.
Cæsa manserunt in acie hostium millia 200. ex Hispanis viginti quinque desiderant
tantum: tanta autem apud hostes inventa hastarum, sagittarumque copia, ut per
biduum ad ignem castrorum eæ tantum adhiberentur. Dux erat hostium Mo-
chometes, cognomento Viridis, qui in Hispania Beticam occupaverat. Conflictus
hic accidit anno 1212. 16. Kal. Augusti in loco quem Navas Tolosæ vocant, in
Tolosana Ecclesia. Ferdinandus tertius Hisp. Rex, qui quatuor regna Mauris eripuit,
quatuor Christo dedit, de Betica planè triumphavit, semper imaginem B. Virginis
secum detulit, ut scribit *Pineda in relat. de S. Ferdin. parag. 8.* In multis bellis qua-
gessit Ferdin: Cortesius contra Indos, captivi Indi fatebantur se non potuisse co-
fendere, propter quandam fæminam, quæ pulverem in illorum oculos spargebat,
& propter quendam equitem, qui albo equo insidebat: id ab Hispanis creditum
de B. Virgine, erga quam mirificè afficiebatur Cortesius. Et de S. Jacobo Patrono
Hispanorum ex *Sandoval. parag. 23. & Gomara hist. Mexic: cap: 103.* Idem evenit
Ferdinando Pizano, qui cum 200. militibus Hispanis, à ducentis millibus Peru-
norum circumventus, per septemdecim dies continuavit aciem ingenti strage
hostium, apparebat Deipara Peruanis protegens Hispanos, nè ab ijs læderentur,
& Indos obcæcans, quasi injecto pulvere in oculos, visus quoque S. Jacobus equo
candido in vectus in barbaros, uti scripsit *Garcillanus in ea hist: Perua: tom: 2. lib: 2.
cap: 24.* Simile quid evenit cum Hispani arcem Acomam in Mexico oppugnave-
rent, quæ ob altitudinem inexpugnabilis erat, adeoque ridebant Indi Hispano-
norum tam paucorum conatus adeo audaces: sed capta est arx ope Virginis, quæ
viderunt Indi protegentem Hispanos, & S. Paulum cujus die Conversionis reser-
vabatur certantem, ideo Indi capti diligenter requirebant de illa formosa fæmina
mæ, & illo milite fortissimo. *See Villagra in hist. novi Mexici,*

Aliud confimile refert *Spinell. de Deip. n. 53. Anno 1546. in orientali India* arcem Ducum Lusitanorum 40. mille Indi obsederant, tandē erumpentibus Lusitanis Dux hostium cæsus, cum non paucis suorum, & soluta obsidio. Hostium facebantur captivi, quod tormenta sua bellica non potuerint succedere in pugna, & in arce apparuerit sedens mulier cælesti lumine radians, eorumque oculos excecans, ut nec possent in ordine ire, nec se conglobare. Cum pugnaret contra Mahometanos Pelagius Correa magister, uti scribit *Pater Nieremberg. in triumpho Mariano S. Jacobi*, die quodam Deiparæ, & victoriæ dies deficeret; exclamavit ad Virginem. Sancta Muria detine tuum diem, stetit sol, donec plena victoria constitisset. Exiit gratus Pelagius Divæ templum sub titulo: *De S. Maria detenta in Dia*, & per contractionem: *De tu Dia*. Quod *Pineda memor. Ferd. 3. p. parag. 8. fol. 155. apud Nieremb.* cum in recuperatione terræ sanctæ Ptolomaidam biennio Richardus Rex Angliæ oppugnando non posset capere, apparuit B. Virgo militibus palam, dixitque nè amplius se fatigarent, venturam intra quatrimum in manus civitatem: interea tanto terrore à B. Virgine hostes percussi, ut spontè civitatem tradiderint. Hujus rei testis *Roger. de Hoveden in ann. Angliæ tom. 1. anno 1100.*

Simile quid accidit ad civitatem Truxillo seu Turrin Juliam in Hispania, dum esset in potestate Maurorum, & multis assultibus conati essent eam recuperare Hispani, sed labore irritò apparuit illis B. Virgo cum suo infantulo, ut tandem ascenderent muros, & civitatem quam tradebat acciperent. Cives grati in ipsis muris altare Virgini erexerunt, & in stemma Virginem Divam inter duas turres stantem assumpserunt. *Marians hist. Hisp. lib. 12. cap. 16. Quod sequitur in hist. Lerone cap. 6. parag. 1. refertur.* Dum à Mahometanis qui eam occupaverant hæc urbs recuperaretur, nec succedebat expugnatio: B. Virgo apparuit Sacerdoti, qui tum erat in Christianis castris, promittendo victoriam, & in signum dedit illi malum granatum. Visionem retulit sacerdos, & milites animavit: qui perripere statim muros, sed adhuc pugna anceps intra captos muros durabat, donec quidam miles Christianus sagittam emisisset in nomine Virginis de mala granato, hæc cor Mahometani Gubernatoris penetravit, & ex eo victoria plena Christianis evenit: erectum ibidem sacellum, hoc titulo. *Domine nostra de grano.* Ad Virginem referri debet anni 1571. victoria de Turcis, ad Echianadas, in qua hostium cæsa triginta millia, decem millia capta, trirèmes 130. abductæ, 90. mercæ, 15. millia Christianorum è servitute liberata, 116. majora tormenta, 256. minora erepta: hanc enim victoriam B. Virgini attribuit *Greg. XII. Huc referri*

Q

& Ferd.

& Ferdinandi 2. ad Pragam de hæreticis anno 1620. in Boemia, ad Norlingam in Germania 1634. in quarum utraque imago B. Virginis præferebatur, cui antea illi ipsi hæretici oculos effoderant.

Sed rursus ad Lusitanos. Anno 1588. ut refert *Bencius* 400. Lusitani arcem barbarorum oppugnârunt, in qua erant decem millia hominum, tormenta bellica 900. & auxilio Virginis intra paucas horas ceperunt. Misit olim adversus Julianum Apostatam B. V. mota orationibus S. Basilij, S. Mercurium Martyrem, S. Theodorum Zemiscæ Imperatori adversus barbaros; S. Lambertum in subdium Leodij; & alios alijs. Sed affuit cum S. Joan. Baptista Rhodij, ut scribit *Philippus Bergomas ad ann. 1368.* dum Turcæ anno 1480. Rhodiorum moenia jam conscendissent, quæ juxta Scheurlum 1300. bombardis quatiebant. Vexilla protulerunt Christiani B. Virginis, ac S. Joannis Bapt. cum ardenti oratione: stans Virgo cum hasta & clypeo Turcis apparuit, adfuit & S. Joann. Bapt. & Turcas excurrentes ita teruerunt, ut fuerint coacti recedere.

Hinc Romani Pontifices ad Divam in periculo à Turca imminente confugere soliti. Sic *Leo X.* ingruente Selimo circumtulit imaginem Divæ templi præceptis anno 1518. & Selimus subito pestilenti cancro consumptus. Sic *Paulus III.* anno 1517. die 7. Julij, & anno 1543. supplicando Divæ, eundem hostem à cervicibus Christianorum avertit. Quod hoc modo insinuasse videtur Scriptura *Exod. 14.* Persequebatur Israelis populum Pharaos, sed ubi adfuit Vigilia marutina castra Ægyptiorum Dominus interfecit; quia scilicet tum Aurora oriebatur, quæ à *Bernardo serm. 33. in cantio.* Deiparam significat. Exhorruit Puer *Elifai 4. Reg. 6.* hostes; oravit Propheta, ut Dominus ostenderet quos in auxilium suum paravit: ostendit currus igneos, & equites, sed in Monte, qui *D. Gregor. in 1. Reg. 1.* exprimit Deiparam. *Josue* insecutus quinque Reges *Josue 10.* misit Dominus illi lapides in auxilium, sed de Cælo, quod *S. Cermano Constantinop. in Psal. 44.* est Deipara. *David 1. Reg. 17.* accepit quinque lapides quibus superavit Goliathum, sed illos ex Torrente tulit, qui figurat Virginem juxta *Richard. lib. 9.* Idem *David* dum fugit *Saulem Reg. 21.* venit ad Abimelech, & accepit gladium ab illo, sed ex *Tabernaculo* quod est Deiparæ umbra teste eodem *Richardo lib. 10.*

Huc etiam referri potest quod scribit *Desiderius Juller Canonicus Ecclesie Nancejane cap. 3.* & *Edmundus de Boulay, & alij* circa annum 1525. accidisse. Exarserat Germania hæresi; & jam Duce Thoma Muntzero millia armatorum sprevolabant, Clero, Ecclesijs, ac omnibus bonis exeidium, & vastitatem spargentia. Hauserat jam Sueviam calamitas, involuerat Alsatiam, Lotharingæ imminerebat.

nebat: cum Dux ejus Antonius, elegit Deo propitio fortunam experiri, quam incruentam hosti prædam relinquere, ac collecto raptim exercitu occurrit; interea Nancæi omnia personabant orationibus, ac contigit quampiam pauperculam mulierculam, ac mutam templo pro nocte casu concludi; tum & ipsa orans ab imagine Deiparæ clarissimam excipit vocem, quâ jubetur Ducissam accedere, & suo nomine denunciare, penes Ducem futuram victoriam, stupet paupercula, & modum obsequendi cogitat, & ecce etiam loquelâ donatur, accedit aulam, totum negotium exponit, fidem facile impetrat, quæ nunquam antea loquebatur; non multo post eventus B. Virginis beneficium approbavit, nam Lotharingicus exercitus hostiles copias fudit, triginta sex millibus in ipso loco deletis, cæteris magno numero captis, aut fugatis.

Sed ingratus fuero, si gratias S. Matris præteriëro, quas patriæ meæ Poloniæ illa exhibuit, præcipuè cum bellis tam domesticis, quam externis, tam servilibus, quam barbaris, tam hæreticorum, quam schismaticorum ab anno 1646. ad 1672. arderet, eas collegit in suis lyricis P. Michael Krasuski nostræ societatis. Leopoldis Russiæ urbs ac Metropolis, quod superaverit obsidionem, quâ illam Chmielnicius rebellium caput cum Regulo Tartarorum Tocaybejo pressit Divæ Virgini attribuit, coram cujus imagine ibidem in templo Armenorum unitorum cum votis suam salutem oravit. Eidem debet quod Moschos rejecerit, cujus imaginem in cæmeterio Ecclesiæ cathedralis coluit. Jo Casimirus ad Beresteckum suam victoriam de Tartaris, ac Cosacis S. Virgini tribuit. Cum Suecorum Rex Gustavus Adolph. Prusiam Regni Polonici Provinciam bello premeret, dum imago S. Virginis Cracoviæ in solemnî supplicatione circumferretur, pax stetit. Invocata Virgine S. quæ Lezaysci in imagine colitur Stephanus Czarnecius præcipuum robur militiæ Sueticæ ad villam Makovviska delet. Dum in civitate Premisliensi cives coram imagine Divæ orant, & Sueci ad eos invadendos per Sanum fluvium glacie concretum currunt, subito glacies rumpitur, & fluvius hostes absumit. Postquam Casimirus Rex concepit votum se Virgini consecrando, Forgell, Colonellus Sueticus absque nuncio cladis cum duobus suorum millibus à Polonis cæditur, alia pars Suecorum ad oppidum Varcam cæditur. Naves quæ Suecis in Poloniam ferebant suppetias, mari Balthico absorptæ. Arfuidus Vitembergus Suecus campi Marechalculus à lixis Polonici exercitus Varfaviæ capitur, Comes Kenigsmarck, item Suecus, in Gedanensi littore captus. Israel Sueticæ militiæ Præfectus in Prussia post deformatum exercitum venit in vincula. Prænotavit autem hæc S. Virgo dum fax extincta coram Casimiro spontè esset accensa.

Q 2

accensa.

accensa; inter gratias post victoriam Varensem, dum obsiderent Clarum montem seu Czenstochoviam Sueci cum suo Duce Millero, Praefectus ejus militaris, cum tractat cum Duce per latera jaculo ferreo manu ignota missio transverberatur, & ipsi Millero Virgo per somnium se dat conspicuam, ac terret, deinde militibus 40. se ex muris Clari montis ostendit, ac illos exanimat, ab ipsis hostibus, in ipsis turrium pinaculis conspicitur, telorum, globorumque tempestatem in eosdem retorquet & ut eorum fallat conatus, moenia loci jam in altissimas elevat nubes, jam in imas valles deprimit, alijs sclopos suos explodentibus manus arefacit, alijs ad manus facit accrescere.

Dum Cracovia esset à Suecis obsidione cincta anno 1649. Octob. 10. bellum cum tormentum igne rubeum contra castra Suecorum directum in aëre comparuit, dies is erat sacer Virgini ob victoriam Chotimensem. Quicumque in praelio Berestecensi imaginem B. Virginis Tuchovianis gestarunt, omnes incolumes redierunt. Cum ad eandem imaginem spoliandam Sueci noctu properarent, prodigiosa caligine abacti. Cum Grosnam oppugnarent Transylvani mini Ruisis rebellibus, civesque deprecarentur Virginem, hasta cruenta in ipso oppugnationis fervore apparuit, ac hostes terrefecit. Miles Sueticus cum impiè imaginem Virgineam Ravæ spoliat, vi occulta ab altari dejectur, atque animam exhalat. Cum Beccam quæ est civitas Poloniae in submontanis imago Jaslensis B. V. esset delata, eodem momento quatuor millia Transylvanorum ac Cosacorum ab oppugnatione loci quam parabant absterruit. Nobilitas Lancienensis in praelio Berestecensi se Divæ Virgini Luticensi commendavit, & nemo eorum desideratus. Ope invocata Virginis Bogusicensis Stephanus Czarnecius Transylvanicum exercitum partim cecidit, partim fugavit. Ducta & invocazione Beatae Bilscensis Chovvanski Dux Moschorum profligatus.

4. Beatam dicunt angustiari.

Quia est immensæ misericordiae.

Picardia Galliae Provincia id in Virgine deprædicat, dum eam *Exhilaratricem* seu *Dominam nostram gaudiorum* appellat. Tituli hujus origo talis, ut apud *Formerum Bosius lib. 5. recenset cap. 22.* Anno 131. capti tres Rhodij equites S. Joannis fratres Galli à Soltano Ægypti, sollicitati ab ipso astu, carcere, minis; & ab ejus filia Ismeria blanditijs; ut à Christo ad Mahometem descirent, sed potius Ismeria

ab ijs ad Christi, ejusque Matris cultum conversa est, simulque desideravit saltem in imagine S. Virginem intueri. Itaque dum in carcere cum illis aliquantulum moratur, ecce imago Deiparæ ad carcerem cælitus miro cum splendore descendit, quid ibi lætitiæ captum? sed majus est, quod sequitur sopiti illi, Heroes cum Ilieria in momento in Gallias cum data cælitus imagine Virginea transferuntur, ita solatium in vita, libertate, patria, religione, securitate reportant. Imago mansit in Picardia & titulos quos memoravimus obtinuit.

Jam cum *Josepho Confess. in Men. 2. Jan. ode 4.* dicamus & nos, Medere cordis mei vulneribus Virgo, motusque meos internos ad voluntatem Numinis dirige, tentationes demitiga & miserandæ animæ meæ fluctus compone, cor denique meum angustijs pressum tuo solatio refice. Hæc enim est ut ait *Sabbas 28. Jan.* Spes desperatorum, omnium afflictorum Lætitia, iniquè oppressorum Patrona, Sustinatio pauperum, exultantium Consolatio, in fluctibus laborantium Portus, imbecillium Robur, laboris æstu confectorum Umbraculum, Auxilium, Baculusq; cæcorum. *ut cum eodem quisq; dicere ibidem possit.* Te nactus sum unicum animæ meæ Solatium, & illud planè Divinum. Et securè cum *Ecclesia Græca ibidem in Men. 29. Martij.* In (quæ nos premunt) angustijs, intercessionem tuam, ô Virgo ut laxamentum habemus, & omnes indè tui cultores periculis involuentibus, evoluntur. *Es ibid.* Amplissimam lucem hilaritatis internæ omnibus illis expandis, qui te velut Deiparam magnis omnino laudibus tollunt. Quocirca *Joan. Archiep. in Men. 10. Julij orat.* Nè despicias me tuum indignum domesticum servum, tu quæ es paratum omnium tribulatorum Auxilium.

Tursell. hist. Laur. lib. 5. c. 15. Cùm Edmundus Hybernus Ardajacensis Episcopus fugeret persecutione Elisabethæ Reginæ Angliæ clam conscensâ navi, in Dracum Anglum Archipyratam incidit pridie Natalis B. V. noctè verò præteritâ unus ex ejus socijs videbatur sibi cum hæreticis nudus disputare, ac impetravisse à B. Virgine pallam, quâ tegeretur. Explicuerunt somnium de protectione Virginis, & ita evenit, invocata ejus ope: nam præses navis etsi hæreticus conspectâ Draci nave, suspicatus ad necem quæri. Episcopum, eum in sentina cum socijs abscondit, semel in diem victum submittendo, capta nave à Draco, ducebatur in Angliam, jam dies octo pyrata scrutati etiam cum facibus nec repperunt, tum etiam navem abire siverunt, quæ rursus in alios peiores incidit, qui scrutando tandem ad Episcopum perveniunt, sed dum eum capere incipiunt, oculis ac mente capiuntur.

Habetur in Summario processûs pro canonizat. *Ferdinandi Regis III. Castellæ, & Legionis edito Romæ anno 1629.* Vigente inter Hispanos, ac Lusitanos bello, captus navis Hispanicæ ductor in obscurissimum conjectus carcerem, interea uxor captivi accessit statuam S. Virginis, coram qua solebat orare Ferdinandus petendo Miriti liberationem, & præterea offerendo per dies 30. panem, vinum, & candelam ad illam statuam; his meritis miraculosè in carcere reficiebatur, ac eâ candelâ illustrabatur, mirati custodes rem detulerunt, quæ ubi innotuit Regi Lusitanicæ, liberum abire iussit, quem jam paulò ante ad mortem damnaverat. Itaque tum illi cum *Græca Ecclesia in Euchologio Græcorum: pag. 865.* canamus. Annue famulorum tuorum precibus, calamitatum insultus reprime, & ab omnino afflictione libera, te namque solam securam firmamq; Anchoram habemus, *In Chronol. Episc. Benevent. anno 663.* Imminebat exitio Beneventi civitatis Constantius Imp., tum S. Barbatus ejus loci Episcopus suorum lachrymis commotus, iussit eos benè sperare, dum vitam emendarent, cujus illa factò promisso, oravit Sanctus, ut B. Virgo Duci eorum Romualdo pro mœnibus pugnanti compareret, & verè comparuit, quo viso ita animati, ut hostem fortiter rejecerint.

In Chronico Franciscanorum 4. p. lib. 3. cap. 57. scribitur de Francisca à S. Antonio Ordinis Minoris. Hæc rudi valde ingenio cum nihil ediscere posset, à magistra minas accepit, quòd nisi edisceret cingulum illi esse ab eadem ex pelle detrahendum: territa his ad S. Virginem recurrit, ficto terrore verè afflicta, S. Virgo continuo annuit, quòd illam esset edoctura, & in imagine ut etiam nunc est caput inclinavit. Plenum illud solatij quod *Lipsius scripsit de Virgine Hallensi cap. 33.* Mortua erat cuidam proles sine baptismo, quid facit mater? cogitur humo prolem tradere, sed spes bonas sibi retinet, sollicitat precibus Virginè; adest post multos dies Virgo, & vitam sepulto puero donat, effoditur vivens, sanus, rubeus, & coram septuaginta hominibus baptizatur. *S. Amed: hom: 8. de laud: Virg: aptè dixit.* Omnium de quacunque tribulatione clamantium preces illa libens suscipit, & Nato supplicans, omne malum ab eis Miseratrix avertit: enimverò sicut ignis attactu cera liquefcit, & velut ardore solis defluit glacies; sic ab ejus inimicorum facie deperit facies, eaque jubente nihil per se subsistit.

Dum adhuc viveret Virgo, de ea *S. Ignatius M. testatur.* Maria, miseris, & afflictis condolebat coafflicta, *S. Ignatius M. testatur.* griter subveniebat. Sed & modò juxta *Bonav: opusc: 25.* Tutissimum afflicto *S. Ignatius M. testatur.* omnium Perfugium. Et *Damasc: orat: de dormit:* Unicum molestiarum Levan.en, omnium dolorum cordium Medicamentum, *Richard. à S. Laur. lib. 12.* Maria est Virga consolationis, de qua psal. 22.

Virga

Virga tua & baculus tuus ipsa me consolata sunt. Virga Maria, baculus lignum crucis². Hæc in specie Scalæ Jacobum solata Patriarcham peregrinum, hæc afflictum populum in Rubo ardenti ostensa Moyfi, imò facit exultare in tribulatione, sicut Apostoli ibant gaudentes à conspectu concilij, quoniam digni habiti sunt contumeliam pati. *Gualelm. in Cant. 7.* Plerique non inebriantur omni tempore, sed tantum in prosperis, sicut nec luctantur omni tempore, sed tantum in adversis: porro nonnulli per uberiorem gratiam etiam in adversis exultant, & B. Matris intercedentibus meritis, in ipso fervore malorum, secundum Apostolam mente excedunt Deo, usque ad oblivionem eorum. Undè illam salutat *Andr. Jerosol.* hoc modo. Salve lætitiæ nostræ Organum, per quod delicti nostri delectatio expiata, ac pleni gaudij facta est compensatio. Et *Chrysippus Presbyter: Jeros: Ave Radix omnium bonorum.* *Rupert. lib. 1. in Cantic.* O Beata Maria Inundatio gaudij, Vis amoris, Torrens voluptatis. *S. Ephrem orat. de B. Virgine.* Fontem vocat totius consolationis.

Refert *Hier. Gudicellus in Hist. Hisp.* Quòd Ferdinand: 3. Rex Hispanorum, cum Hispalim ab hostibus recuperaret, nec statim expugnare posset, accessit imaginè Virginis cum luctu, quòd ob sua peccata moras traherent Mahometani in tradenda Hispali. Solata illum B. Virgo, promisit brevi civitatem expugnandam ab illo, atque ita accidit. Circa annum 745. adeò mæstus & sine spe victoriæ Gracia Ramirus Hispanus contra Mauros pugnaturus discessit, ut omninò & se moriturum in bello, & domum suam, ac filias in hostium potestatem venturas putaret: quod ut averteret, ductis ad templum volentibus filiabus, capita ante altare Virginis amputat, & sic discedit, vincit Mauros, regreditur impiæ pietatis in filias commissæ poenitens: ecce Consolatrix Virgo, filias illi vivas stitit. Factum hoc Madriti, & locus appellatus B. Virginis de Atocha. Ita *Pereda lib. de Patrona Madriti, & alij passim de rebus Madritens:* Videndum etiam *cap. 4. n. 2. de Petrane quod huic titulo servire potest.*

Cum Angli ad sacrum bellum navigarent, disjecti sunt tempestate, apparuit illis S. Thomas Cantuariensis, eosque salvos dixit perventuros: velle tamen B. Virginem, ut prius irent in Lusitaniam, & assisterent Regi Sanctio contra Saracenos auctores victoriæ. Venere missi afflictò Regi, sed nondum ille par immensis Barbarorum copijs, quæ invaserant civitatem S. Irenæ in Lusitania: & ecce ipso die superbus Rex hostium Bojac moritur, exercitus dilabatur, victoria fit incruenta, quam refert *Tamajus ad Annù 1188.* *Spondanus* verò ad annù 1169. aliud narrat. Utzij Scythiæ populi ad sexcenta millia collecti, debellaverant exercitum

Roma-

Romanorum, & feroces victoriâ, nec muneribus, nec legationibus flecti poterant: in oriente etiam Turcæ fatigabant imperium, Imperator Constantinus Duca, homo imbellis præerat, sed pius; coactus tandem à civibus Constantinopolitanis exire hosti obviam, nec reperit qui eum sequerentur ultra 150. milites rebus sic desperatis ad Divam Virginem confugit. Illâ ipsâ die quâ orabat Imperator, Utzij viderunt acies supra se in aëre dimicantes & tantum in se jacientes telorum, ut nullus illæsus manserit, mox tota gens & peste, & fame correpta, coacta est redire, & aliqui ad Constantinū militaturi sub ejus signis transire. Sigbertus in chron: ad annū 1098. describit factam obsidionem Antiochiæ à Barbaris, & ex eâ tam foedam famem ortam, ut nē carnibus humanis abstinerent obsessi, tum ut scribit Colvener. Jun. 78. Bertholdus ductor Christianorum votum fecit B. Virgini, comparuit illi B. Virgo, & promisit victoriâ, & præter spem hostes rejecti ab obsessis.

Asservatur etiam num in Hispania in Monasterio dicto de Pinto imago D. Virginis, quam sustinebat Diva Mater Anna. Monialis quædã afflicta ad hanc recurrit, ut suam innocentiam testaretur prodigio aliquo: exaudivit S. Virgo, & de ulnis maternis Annæ descendit, & ad latus altaris stetit cum omnium admiratione: hæc vocatur Domina nostræ misericordiæ. Ut Quintana lib. 3. cap. 98. scripsit. Illud notabile in Hispania de imagine B. Mariæ de Ceica dictæ. Narratur à Bernardi de Britto 2. p. Monarch: & chron: Cisterc. lib: 6. c. 27. Lorvaniense Coenobium D. Benedicti, munitum contra Mauros, obsedit Apollata quidam ad Mauros transfugum cum copijs Abderamenis Regis Cordubensis, & ad extremam famem ac sitim redegit. Abbas Joannes cum suis consilium desperatum inijt, ut vulgus imbelles in propugnaculo trucidarent, nē in hostium libidinem veniret, quod etiam fecerunt, ac ipsi demum ferro viam sibi, aut mortem quærerent: sed inventa ab illis præter spem vita & victoriâ, & subiit pœnitudo de crudelitate in suos perpetrata: nam & ipse Abbas manu suâ duas proprias sorores jugulaverat, sed S. Virgo omnes illi incolumes reddidit, relicto in collo vestigio vulnerum lethalium. O quàm verum quod Chrysippus Jerosol. orat. de laud. Virg. dicit. Tuum est verissimè audire istud gratiâ plena, quia tecum est universus thesaurus totius gratiæ, & lætitiæ Rex. Hæno, dixit Job, quasi flos egreditur & conteritur, æstus adurit, & sol vehementior: nubes est illi Deipara, sic enim Hieron. eam vocat in Jsaï. 19. Accendantur tonitrua, terra concutietur, grandine æther miscebitur. Apoc. 11. Ecce tunc signum magnum apparuit in coelo, mulier amicta solo, quæ teste Augusti, in psal. 142. Deiparam adumbrat. Daniel in captivitate politus oravit faciē versus Jerusalem, quæ

quæ juxta *Rupert. de Div. off. 7. cap. 25.* erat typus Virginis: & non tantum hostium evasit insolentiam, sed & Princeps in Regno factus. Quoniam se Noe *Gen. 6.* in amicorum & omnium rerum ruina per diluvium illata solabatur, Dominus præcepit fieri *Arca*: sed expressit eam *Fenestra* ut fieret, Arca Ecclesia est, Maria Fenestra explicante *S. August. serm. 15. de tempore.* Defunctâ matre mœstus erat *Isaac Gen. 24.*, & dum ita mœstus inambulabat, affertur ei *Rebecca*, typus Mariæ. Anno 1636. videbantur aquæ in Ravennam conjurâsse, ita fluvij vicini intumescere, & torrentes aggesti, ut videretur aqua perennem stationem sibi destinâsse ubi stabat Ravenna. Sola ulmus obstitit, in qua imago Deiparæ fuit, & ex ea decerptos arbore furculos, in crucem formatos aliqui rudes fixerunt, ultra quos aqua non progressa. In magno olim periculo versabatur *Asverus*, ab eo ereptus per *Mardocheum*, quod accidit ut exaltaretur *Esther*, quæ ipsa figura Virginis nostræ fuit.

Tria de uno Britone homine, alioquin non optimo, solito tamen orare Virginis rosarium, narrat *Alanus de rupe Psalt. p. 5. cap. 36.* Inciderat semel in latrones, ille appendit capulo gladij rosarium, & ubi gladium strinxit, cæpere fugere latrones: ijdem latrones rursus conglobati eum invadunt, sed pari fortunâ repelluntur, & ferè omnes vulnerantur, tum unus falsus est, quod gladius ejus latronibus visus esset ignitus, quo tantoperè territi, cum autem secundo irruissent, viderunt scutum habentem in brachio, in quo depictus erat Crucifixus, & B. Virgo, & SS. multi, tum verò Brito Rosarium à capulo transtulerat ad brachium. *Alterum est quod eidem contigit.* Unico illi triginta hostes insidiati: sed ubi ille prodijt, statim fugere cæperunt, & quidam illorum vulnerati, tum tres eorum se narraverunt vidisse, illum armis igneis indutum, & Christum vulneratum eum protegentem, & è vulneribus jacula in hostes jacentem, & alterâ parte D. Virginem terribili fulgure hostes fugantem, & Angelos custodientes. Hoc viso qui prius erant hæretici ad fidem conversi. *Tertium de eodem.* Quod dum militaret suis in signis rosarium appendit, hostium erant 20. millia, sed omnes ferè cæsi, & eorum Dux deditionem faciens narravit, quod viderit cum suis hunc militem armis igneis indutum, & in parte dextra ejus exercitûs D. Virginem gladium in hostes stringentem, ante exercitum Christum, è vulneribus suis vibrantem spiculantem plurimos viros armis igneis indutos, qui adversos mirificè terrebant. Dux ille erat hæreticus, hoc itaque prodigio veræ fidei accessit.

Idem Auctor cap. 41. de quodam milite (quæ uti & priora ferè Auctoris verbis referimus) nomine Alano de valle Coloram, devoto Virgini, militante

R

contra

contra Albigenses scribit. Is à plurimis hostibus circumfusus, fatigatis viribus deficiebat, unam spem in Diva reponebat. Affuit Diva, & 150. lapides visibiliter in hostes vibravit, & sic clientem solitum totidem Salutationibus Angelicis Virginem venerari, liberavit. Idem alio tempore naufragatus in mari, sed Virgo illi 150. colliculos excitavit subito, per quos usque ad litus pervenit. Anno 1572. contigit mirabile quiddam Michaeli Colonna Hispano à Turcis concluso undique, hic se Virgini commendavit, & unicus octingentorum Turcarum manus evasit, & vulnera sua ope Virginis sanavit. Testis rei *Balinus Hem: in calend.*

Est in Lusitania imago dicta Divæ Virginis à Nazareth, juxta oppidum Pederneira, hujus origo, & à periculis liberatio, à *Bernardo Brit.* refertur in hunc modum: Fuasius Roupinius venationis impetu actus, nubilo die in locum occurrit, qui immani altitudine præruptus mari impendit, ut nemo præ horrore despiceret audeat: tum advertit periculum, ubi equus quo ferebatur, ferè extra saxum pedes protulit, inclamat opem Virginis, & subito equus in gyrum actus tutiori loco dominum reddit, qui eodem loci imaginem prædictam conspicit, ac deinde gratum facellum erigit. Certè olim 1. *Reg. 14.* hostiliter persequeretur Saul Davidem, at ubi venit ad speluncam Engaddi, totus est emollitus, & benigne Davidem allocutus. Engaddi Vineæ erant umbra Deiparæ, ex illa enim *Cantic. 1.* prodijt *Botrus ille Cypri in vineis Engaddi.* Magi Christum quærentes, summum periculum subierunt in aula Herodis, sed securi transierunt, quia eos *Stella* duxit symbolum Virginis. Ideo dixit *Giselb. in altercat. cap. 19.* Quod hæc Virgo sit Consolatio infirmorum, Redemptio captivorum, Liberatio damnatorum, Salus univerforum. *In florilegio Buteonum: ex orat: Græc: Domina Dei Genitrix, validum Auxilium oppugnatorum, stabilis Anchora, ijs qui tempestate jactantur, Præsidium vexatorum, Exhortatio laborantium, Spes desolatorum, Consolatio lugentium. S. Ephrem. in laud. B. V. Hæc Virgo. Portus tranquillissimus, & à fluctibus procellisq; agitatorum Liberatrix desideratissima.*

Sed nè testimonijs immorati, exempla omittamus; sit quod *Augustinus Turisura in bist. sui fundat.* narrat. Anno 1508. cum tribus centurijs militum, Hieron. Æmilianus Fundator congregationis Somaschæ in bello Veneto castrum novum contra Ducem Cæsarianorum Palisiam defendebat, & jam dejectis aliquoties muris, hostem cum clade rejecerat: cum tandem vi capto castro, ipse etiam in potestatem Palisiam venit, ab eo in tetrum in fundo turris effossum carcerem dejectus, ferro manus pedesque ac collum adstrictus, solo in victum pane, ac frigidâ permisâ, continuis mortis nuntijs ac expectatione torquebatur. Tum con-

versus ad Sacram Virginem vovet se nudis pedibus ad ejus sacram ædem, si juvaret, iturum. Ecce comparat Virgo, & claves porrigit, vincula portasque carceris aperit, ac liberum dimittit, atque disparet. Sed neque periculi neque gratiarum finis. In itinere Tarvisiensi Hieron. in Cæsarianos incidit: rursus ergo Virginem invocat, exauditur: nam cum manu apprehensum invisibilem per medios hostes deduxit, imò itineris comitem se præbuit, donec mœnia Tarvisij se conspectui darent.

Non minùs pulchrum quod narrat *Vincent. Beluacens. lib. 7. cap. 88.* Quidam de navigio quod rimis fatiscens aquas admittebat, in lembum descendere nitentur opem laturus actuaria laboranti, sed lapsus inter utramque, fundum maris petebat, cum ecce multo post tempore, qui merlus fuerat, ad oppositum littus omnibus spectantibus evadit incolumis. Stupuere sodales nautæ, ille verò cadens: Sacrum Mariæ nomen invocavi assidue, donec aquæ permitterent, sed cum ad fundum pertigissem, adfuit Diva pallio me suo involuens, deducensque per aquas ad littus.

Recentiora affert, & quæ anno 1503. contigerant *Horat. Turfelin: lib. 3. cap. 15.* Duo Capucini Anconâ in Dalmatiam solverant, & cum exortâ sævisimâ tempestate imperturbati orarent, nautæ mercibus in mare abjectis, in eos versâ rabie, veluti calamitatis reos deturbant in mare, in maris ipso furore, ope ejus Virginis quam invocabant feruntur solum cingulo tenens aquis immergi, & laudes Virginis decantantes, itaque brevi Anconæ portum tenuerunt, atque sic madidis vestibus, Lauretum se gratias acturi obtulerunt. De similibus dixit *S. Anselmus cap. 6. de excell. Virg.* Sæpe vidimus & audivimus plurimos homines in suis periculis nominis recordari Mariæ, & illicò omnis periculi malum evasisse.

Quam meritò dixit *Bonav. super Salve.* Proteatrix desolatorum potentissima, post Deum singularissima. *Theostericus in canone conciliatorio.* Munimentum in anxietatibus (*Virgo ait*) Murus refugij, Salus animarum omnibus modis. *Bernard.* verò asserit Mariæ viscera in misericordiam transisse, in quibus novem mensibus ipsa misericordia corporaliter requievit. Mari misericordiarum comparat *Dionys. Carthus. Virginem, lib. 3. de laud. Virg.* Maria interpretatur mare, quia sicut nullus valet guttas maris dinumerare, sic misericordiam, gratiæ excellentiam, gloriamque Mariæ nullus valet exprimere. *Richard. à S. Laur.* eadem similitudine utitur *lib. 4. c. 6. de laud. Virg.* Sicut nec maris profunditas, sic nec Mariæ liberalitas potest exhausti: indefessè enim & sufficienter dat gratiam universis (nisi per eos steterit) quam facillimè invenit apud Deum. Unde meritò

Ecclesia Græca in Men. 11. April. sic eam affatur: O apud Deum unice gratiosa, tu multiplice erga homines miserationis abyſſo circumfluas, per istam igitur sine fundo misericordiam tuam, peccata mea absorbe, unaque omnes illic macule elue, à me non attendente contractas, ut sic ab omnibus negligentia meæ damnis ereptus, Divinæ existimationis tuæ magnitudinem perenniter celebrem. Conſonat Latinus *Beru. serm. 4. de Assumpt.* Quis misericordiæ tuæ ô Virgo Benedicte longitudinem, latitudinem, sublimitatem & profunditatem queat investigare? nam longitudo ejus usque in diem novissimum, invocantibus eam subveniet universis. Latitudo ejus replet universum orbem terrarum, ut tuâ misericordiâ plena sit omnis terra, sic & sublimitas ejus civitatis supernæ invenit restaurationem. In profunditas ejus sedentibus in umbra mortis, obtinuit redemptionem. *Roma. 16.* Salute Mariam quæ multum laboravit in vobis. *Lyranus* explicat. Si illa Maria salutanda erat, quia multum laboraverat, quanto magis Benedicte Virgo Maria, quæ super omnes viros, & mulieres pro nostra salute laboravit. *Richard. à s. Luce. lib. 4.* Cùm Maria misericordiam genuerit, quid aliud est ejus uterus, quam ipse misericordiarum thesaurus, & ideo dicitur Mater misericordiæ. *Dionys. Carthus.* enarrat *de Concept. Virg.* Virgo est cui Deus regnum misericordiæ dicitur commisisse. *Bonav. cap. 8. speculi.* Magna fuit erga miseros misericordia ejus, adhuc exulantis, sed multo major misericordia ejus jam regnantis in cœlo; unde pro splendore prioris misericordiæ fuit Maria pulchra ut luna, præ splendore vero posterioris misericordiæ, est electa ut sol, nam quemadmodum sol lunam magnitudine; sic priorem Mariæ misericordiam superat magnitudo posterioris.

Testatur (ut hic sumus in exemplis) hanc misericordiam ille de quo *s. Petrus Celestinus opusc. 6. cap. 13.* Hic ad summam egestatem per luxum devenit, deum suam pessimi famuli dæmoni se devovit, & Christum abnegavit; sed dum Virginem nollet abnegare, dæmon subsidium negavit. Sic ille & Deo amisso, & se maledicti subsidij ad Virginem Divam, quæ illi unica supererat, recurrit, ad templum, & coram ejus imagine deplorat suum scelus, & calamitatem: intercedit Virgo ad Filium pro homine perditò, personant voces ab imagine procedentes. Filius reponit: Mater mea quomodo possum hoc facere, si iste non timuit me negare? descendit Virgo ex imagine cum Puerò Jesu, & eum in altari deponit, & coram eo iterat preces, tum Puer annuit. Spectavit hanc rei seriem homo dives, qui fortuito ad templum venerat, & cui viderat à cœlo gratiam collatam, & ipse conferre constituit, & statim illum fecit hæredem bonorum, ac Filiam quam habuit unicam, dedit in uxorem. Sed sanctiora meditatus ille induxit ad simile propositum

positum statim primâ nocte conjugem, ac cum illa profugit ad monasterium Cisterciense, ubi ille reliquum vitæ inter viros, hæc inter fæminas exegit. Tibi cecinit *Joannes Geometra hymno secundo*. Ave Virgo in qua sunt hyacinthi purpurei gratiæ, in cujus folijs sunt libertatis literæ, nec verbum est mortis. *S. Bernard. in verba Apoc.* Præterea Maria velut alterum solem induit sibi, quemadmodum enim ille super bonos, & malos indifferenter, super justos & peccatores: sic ipsa quoque præterita non discutit merita, sed omnibus se exorabilem, clementissimam præbet, omnium denique necessitates Materno miseretur affectu.

Hanc Virginis misericordiam tantoperè consideravit *Bonav. spec.* ut dixerit. Non solum in te peccant ô Domina, qui tibi injuriam irrogant, sed etiam qui te non rogant. *S. Germanus Archiep. Constantinop. in encom: zone cap. 10.* Tu ô castissima, & optima, & summè misericors Domina, Christianorum Solatium, eorum qui affliguntur potentissima Recreatio, paratissimum Refugium peccatorum. *Cap. 12.* Non est revera finis tuæ magnitudinis, non est ulla satietas tuæ defensionis, non est numerus tuorum beneficiorum. *Richard. à S. Victorino p. 2. in cant. cap. 23.* In te Virgo concrevit lac misericordiæ; quia cibus ille, quo Christus in plenitudinem ætatis alitus est, non erat aliud, quàm misericordiæ lac, ad faciendam misericordiam nobiscum: adeò Virgo pietate replentur ubera tua, ut alicujus noticiâ miseræ tacta lac fundant misericordiæ, nec possis miserias scire, & non subvenire. Et quid mirum si misericordiâ affluis, quæ ipsam misericordiam peperisti? carnalia in te Christus ubera suxit, ut per te nobis spiritualia fluere: cum enim misericordiam lactâsti, ab eadem misericordiæ ubera accepisti. *Hugo Victor. Inst. monast. serm. 65.* Quid misericordiùs B. Mariâ, quæ à cunctis fidelibus misericordiæ Mater esse comprobatur. *S. Bernardinus tom. 3. serm. 11. art. 1. cap. 3.* Aliquando (Nubes quæ deducebat populum in deserto) præcedebat, aliquando superferebatur, ut mysticè patrocina B. Virginis in populum electorum, & omnium Christianorum designaret. *Bonavent. spec. cap. 5.* Quis Mariæ immensitatem dimensus est, nisi ille solus, qui ipsam non solum in gratia, & gloria, sed etiam in misericordia altissimam, tam profundam operatus est.

5. Beatam dicunt tentati.

Quia est eorum Protectio.

Raymundus Bullus Ermita lib. de laud. Virg. cap. 30. dixit: Neminem timere oportet, & malitiam dæmonum, cum teneat Dei Genitricem sibi propitiâ, & protectricem.

R 3

stular

stulat ab ea auxilium, & succursum. Imò ipsa *Virgo apud Brigittam lib. 7. rev. cap. 7.* Omnes dæmones verentur hoc nomen (MARIA) & timent, qui audientes hoc nomen Maria, statim relinquunt animam de unguibus, quibus eam tenebant: sicut enim avis quæ in prædam ungues & rostrum habet, si audièrit sonum aliquem, relinquit prædam, sed cum nihil operis sequi videt, revertitur statim ad eandem; sic dæmones audito nomine meo statim relinquunt animam quasi territi, sed iterum advolant, & revertuntur ad eandem, quasi sagitta velocissima, nisi aliqua emendatio subsequatur. Nullus etiam tam frigidus ab amore Dei est, nisi sit damnatus, si invocaverit hoc nomen, hac intentione, ut nunquam reverti velit ad opus solitum, quòd non discedat ab eo statim diabolus, & nunquam amplius revertitur, nisi resumpserit voluntatem peccandi mortaliter.

Describit fusè hoc ipsum *Amedeus hom. 8. de laud. B. V.* Dici non potest quoties hi asperrimis scopulis naufragaturi offenderent, illi in fyrtes pessimas non reversuri inciderent, hos Scyllæa vorago hiatu horribili mergeret, illos sirenarum cantus in exitium dulce retinerent: nisi Stella maris perpetua Virgo Maria, optima validissimâ obstitisset, suosque fracto jam gubernaculo, & rate conquassatâ, omnino humano consilio destitutos, cælesti ducatu ad portum æternæ pacis applicandos eveheret. Experta est id ipsum Monialis, de qua *S. Petrus Celestinus opusc. 6. cap. 12.* Hæc seducta à quopiam fugam è monasterio meditabatur, ad idque clavim portæ monasterij furata, usura eâ noctu, dum ergo nocte prima vadit versus portam, pro consuetudine ibi imaginem locatam Divæ Virginis transiens salutatur: laborat deinde tota nocte circa portam, sed nullatenus aperire potest: idem secunda nocte evenit eodem modo salutata Virgine ad imaginem: tandem tertiâ nocte eodem modo factâ salutatione ejusdem, portam aperire laborat, & ecce advertit manum quandam obtegentem foramen seræ, quæ clavis erat inferenda: & dum amplius respicit, ipsam Divam Virginem advertit: & ab ea talia audit. *Quid facis ô filia? nunquid tu vis manum meam clavi tuâ perforare? nonne paulo ante me salutans corpus tuum & animam meam custodiæ commisitisti? & ecce nunc ad scelus vis pergere? estne ullus pulchrior, vel ditior, vel sapientior, sponso tuo Filio meo? compuncta Monialis retractavit scelus.* Hæc est altera *Rebecca teste Bernardo serm. de B. Virg. quæ Gen. 17.* Jacobum præmonet, & nè in insidias Esau incidat, præcavet. *Cum Ecclesia hic Græca Men. 4. Jan. ode 3.* suspirantibus. Multi me adversarii sublimes impugnant; deficit in dolore vita mea in profudum peccatorum; salva me Domina, neque despicias me: nam te velut inluprabilem acquisivi tutelam. Et *ode 4.* Ad te dies noctesque ô præ omnibus re-

culpam clamabo, & hac ratione salvabor, murum etiam voluptatum tran-
scendam, atque patrocinio tuo à dæmonum insultibus liber evadam. *Richard. à*
S. Laur. lib. 12. de laud. Virg. Obumbrat præcipuè Maria super capita bellatorum,
qui contra vitia pugnant, ut dicere valeant, qui sic pugnant: Obumbrasti Maria
super caput meum in die belli. *Idem ibid.* In Maria velut in horto condense, &
umbroso invenitur umbra propitiationis: ad hoc enim obumbravit eam virtus
Alcissimi in Filij Conceptione, & ut ipsa precibus suis, meritis, & exemplis, ob-
umbraret peccatoribus contra ostium cujuslibet pravæ concupiscentiæ.

S. German. Patriarcha in encom. Deiparae. O Domina mea sola mihi es ex Deo
solatium, sola æstus in me existentis Divinus ros, cordis mei exarescentis guttæ
Divinitus fluentes, tenebricosæ animæ meæ splendidissima lampas, itineris mei
directio, debilitatis meæ potentia, nuditatis meæ vestimentum, mendicitatis meæ
divitiæ, insanabilem meorum vulnerum medicina. *S. Fulbertus Episc. serm. de*
Nativit. B. V. Quid est fratres in hoc loco serpentis caput conterere? nisi princi-
palem diaboli suggestionem, id est concupiscentiam resistendo superare? si ergo
queratur quænam mulier ejusmodi victoriam operata sit? profectò non repe-
ritur in linea generationis humanæ, donec perveniamus ad illam, de qua agimus,
Sancta Sanctorum. Facite ergò quod monet *Innoc. III. serm. 2. de Assumpt.* expli-
cans cantic. 6. *Terribilis ut castrorum acies ordinata.* Quicumque ergo sentit im-
pugnationem ab hostibus, vel à mundo, vel à carne, vel à dæmone, respiciat
castrorum aciem ordinatam, deprecetur Mariam; ut ipsa per Filium immittat
auxilium de Sancto, & de Sion tueatur. Nam ut *Bonav. Spec. B. V. cap. 7.* Ipsa
non solum in plenitudine Sanctorum detinetur, sed etiam in plenitudine Sanctos
detinet, nè eorum plenitudo minuat, detinet nimirum virtutes nè fugiant, de-
tinet merita nè pereant, detinet dæmones nè noceant; detinet Filium nè pecca-
tores percutiat. Hortatur proinde *Laur. Justin. serm. de Nativit. Virg.* Deum ve-
neremur in Matre, Matremque honoremus in Filio: quatenus Filium Matris
interpellante pro nobis; vincamus mundum, diabolum superemus, tentationibus
tentationibus, adipiscamur coronam, atque in Regnum introeamus æternum.

Et *S. Bernard. hom. 2. super missus* sic quemlibet nostrum alloquitur. Nè
vertas oculos à fulgore hujus sideris, si non vis obrui procellis, si insurgant venti
tentationum, si incurras scopulos tribulationum, respice stellam, voca Mariam,
si jactaris superbiæ undis, si detractionis, si æmulationis, respice stellam, voca
Mariam, si iracundia, aut avaritia, aut carnis illecebra naviculam concusserit
mentis, respice Mariam, Mariam invoca, non recedat de ore, de corde, & ut im-
petres

petres

petres orationis suffragium, non deseras conversationis exemplum, ipsam sequens non devias, ipsam rogans non desperas, ipsam cogitans non erras, ipsam tenente non corruis, ipsam protegente non metuis, ipsam Duce non fatigaris, ipsam propitiâ pervenis, & sic in temetipso experiris, quàm meritò dictum sit: Et nomen Virginis Maria. Legimus victoriam *Danielis* de gula *cap. 6.* cum captivus Regios cibos sperneret: animo ni fallor hoc faciebat, quia orabat versus urbem Jerosolymitanam, at hæc urbs teste *Ruperto 7. de Div. off. 25.* erat imago Deparæ. Imminebat Jacobo Esau *Gen. 32.* Ille modestè fert minas, non convivis saltem, & verbis iram ostentat. Unde tanta mansuetudo? viderat *Scalam* in itinere, quæ juxta *Bernard. serm. de Nativit. B. V.* Figura fuit Virginea, indè tanta viro inter pericula animi firmitas. Passiones animæ nostræ sunt quædam belluæ feroces; sed ubi in *Arcam Noe* quæ est Dei Mater inducuntur, omnes in quiete convivunt. *Eccles. 24.* Cinamomo Deus Virginem comparat, fortè quia præservat à corruptione, hinc avium in Arabia quæ cinamomo vescuntur carnes incorruptibiles esse dicuntur. Mare quoddam inquietum affectus nostri, sed Virgo pulchra ut luna, ipsum etiam mare coelum versus elevat: imò ubi diluvium aquarum & pericula deservièrant, arca in montibus Armeniæ quievit. Veniet ad montes sanctos qui manet in Arca, id est sub tutela Virginis, esto totus orbis periret fluctibus, & ita ad montes veniet, ut ipse nec advertat se venisse, quia velut in navi sine suo labore.

Idiota cap. 5. Ipsum nomen Maria super omnia nomina Sanctorum unguis agonistas, & jugum diaboli extrudit. *S. Brigitta in serm. Angelico cap. 20.* Super omnes malignos spiritus Virginem sic Deus potentem effecit, ut quotiescunque illi aliquem hominem Mariæ auxilium ex charitate implorantem impugnaverint, ad ipsius Virginis nutum illicò pavidi procul effugiant, volentes potiùs pœnas suas & misérias multiplicari, quàm Mariæ potentiam taliter super se dominari. *S. German. orat. de Româ.* Tu ô Virgo nequissimi hostis invasiones solâ tui nominis invocatione repellens, tutos nos, atque incolumes conservas. *Bernardin. rom. 3. serm. 1. art. 3. cap. 2.* Nec inconvenienter situs stellæ maris cum sit in Aquilone, convenit Mariæ, quoniam per Aquilonem persecutio vel tribulatio designari solet, propter ventorum & procellarum vehementiam; ideo locus Mariæ in Aquilone est, ut per eam austeritas persecutionis inflictæ hominibus temperetur. Solet etiam per Aquilonem peccatum significari, undè *Hierem. 1.* *Ab Aquilone pandetur omne malum.* Ideò consequenter locus Aquilonis ei appropriatur, eo quod ipsa media inter peccatores, & Filium statuat, ut ex illa parte iram ejus mitiget.

6. Beatam dicunt in necessitatibus positi.

Quia est illorum Procuratrix.

Josephi Confessoris in Menæa Græcavelata hæc confessio 20. Jun. Per tuæ Virgo benignitatis exuperantiam, res nostras ita moderaris, ut propriè tuas. Item S. Damas. ibid. 15. Augusti. Deiparam suâ pro nobis intercessione pervigilem, & in patrocinij nostris Spem plane immotam, neque somnus mortis ab illa vigilantia, neque sepulchrum ab illa stabilitate dimovit. Et Bernard. serm. 1. de Assumpt. Advocatam præmisit peregrinatio nostra, quæ tanquam Judicis Mater, & Mater misericordiæ simpliciter & efficaciter salutis nostræ negotia pertractavit. Rich. à S. Laur. lib. 6. Maria est mulier Chananea (videte quàm opportunè importunè efflagitanti mulieri confert?) Quæ clamat ad Deum pro filia, id est pro peccatrice anima, cujus etiam personam in se misericorditer transformat dicens: Milerere mei Fili David; & cui misericorditer respondet Filius: O mulier magna est fides tua.

Breviter, sed optimè *August. serm. 2. de Nativit. Virg. Virgo hæc sicut apud Deum est potior, ita omnibus Sanctis est sollicitior. Non immeritò itaque eam S. Ephrem orat. ad Deip. vocavit Polyommaton, hoc est multis oculis videntem, veluti custodem quendam Argum. S. Epiph. de laud Virg. eam dixit Polyophthalmon, id est multoculam. Siquidem ut idem serm. de Assumpt. omnia observat, & incuetur, & inspectio ejus ad omnes se extendit. Bonavent. in spec. Ruth interpretatur videns, & festinans, & signat B. Virginem, quæ verè videns in contemplatione, & bene festinans fuit in actione, videns enim nostram miseriam, est & festinans ad impendendam suam misericordiam.*

Sed & *Ecclesia Romana in festo omnium SS. canit. Placare Christe servulis, quibus Patris clementiam, tuæ ad tribunal dexteræ, Patrona Virgo postulat. Cum Christus Matri dixisset apud S. Brigittam lib. 1. cap. 50. Pete quodcunq; vis, & dabitur tibi. Respondit Mater, Misericordiam, & auxilium peto miseris. Virgo enim nostra illa est Sanamitis 4. Reg. Quæ de Elifæo ita sollicita est, ut & minimas res curret, & lectulum, & fellam, & mensam, & candelabrum. &c. Ita Richard. à S. Laur. lib. 5.*

S

7. Beata

7. Beatam dicunt ægri, quia est omnium morborum Medica.

s. Antonin. 1. p. tit. 8. cap. 3. Sicut Rex dum mittit ad prælium milites suos (quia ut sapiens cognoscit quod multi ibi vulnerentur) mittit etiam medicum ad curandum, ita Deus sapientissimus, præsciens nos habituros continuum certamen cum dæmonibus, sæpè ab ijs peccatorum vulneribus damnificari, concepit in mente sua, & disposuit mundo mittere medicum, scilicet Virginem Beatissimam. Quod *Alb. M. super missus cap. 141.* sic probat. Nullus morbus fuit ita incurabilis, quin Virgo sciret & posset eum curare, ergo habuit in summo scientiam medicinæ. Item scivit curare solo verbo, ergo scivit medicinam in summo, item ipsa scivit curare corpus & animam, ergo ipsa scivit perfectè medicinam. Item ipsa scivit sanare ad immortalitatem, ergo in summo habuit medicinæ cognitionem. *s. Antonin. 4. p. tit. 15. cap. 19. parag. 2.* Nullus morbus quantumcumque incurabilis est, quem non valeat Maria curare, ut cæcitas & mors. Undè illi canitur: Cæcos tu illumina, mortuos suscita, da mæstis lætitiã.

Pro hac ipsa re argumentatur *S. Basilius Seleucus orat. de Annunc.* Si Christus servis suis tantam gratiam contulit, ut solo tactu, imò verò solâ corporis umbrâ, ægris præsidium afferre possent, qualem vim adversus omne morborum genus Virgini Matri collatam fuisse putandum est. *Amedæus Lausonens: bom: 8. de laud. Virg.* Non solum animarum salutem, verum etiam humanorum corporum sanitatem, atque necessitati piâ diligentia B. Virgo providet, & medetur. *Idea Atlantis Mariæ Antior pag. 55.* breviter ejus medicinæ extensionem comprehendit de imaginibus ejus loquens, misericordia ejus redundat in Episcopos, & Pontifices, in Canonicos, Religiosos, Eremitas, & Imperatores, Principes & Nobiles, in archiepiscopos, rusticos, & pastores, in ethnicos, judæos, hæreticos, in fæminas Principes, Virgines, & uxores afflictas, in infantes, tribulatos, captivos, energumenos, desperatos, blasphemos, ignorantem peccata, pœnitentes, peccatores, in eligentes statum vitæ, in milites fame afflictos, præliantes, obsessos in urbe, in maribus, in speluncis, in podagricos, cæcos, claudos, mutos, surdos, paralyticos, in animas purgatorij, in tempestate, ruinis montium, domorum, in incendio, in naufragio, eluvione, in aquæ penuria, pro felici & veloci reditu, rebus amissis. Jure potest comparari fluvio Jordanis, in quo Naaman abluit lepram. *4. Reg. 5. Richard. à S. Maur. lib. 9.* Maria Fluvius Jordanis, in quo ad præceptum Elisei restituitur caro Naaman leprosi, sicut caro parvuli pueri.

Et *Damasce. serm. de dormit.* loquentem sic Virginem habet. Ego evasi Officina medicinæ ægrotantibus, ego Fons perennis curationum. *Petrus Blesen. serm. 1. in Advent. Dom.* Probatica piscina B. Virginem significavit. Et *Richard. lib. 9.* Maria est Probatica Piscina, in quam Angelus secundum tempus descendebat, & movebatur aqua, & sanabatur unus. Tempore enim Incarnationis descendit magni consilij Angelus in Mariam, & mota est aqua, quando ad novam salutationem turbata est Maria, & sanatus est unus, id est quotquot crediderunt in Deum trinum, & unum. Christus carnis suæ tactu sanabat ægros, hanc carnem à Virgine accepit. *Guericus Abbas serm. 1. de Annunc.* Quotquot tangebant eum sanabantur à languoribus suis, nam virtus de illo exibat, & sanabat omnes. Beatus igitur venter qui te ô Domine Jesu portavit, felix castitas uteri Virginalis, quæ huic operi materiam ministravit.

Aliud paradigma *Andr. Mediolanen.* Virginis habet cum ait: Tu Columna cui ad sanandum populum serpens est impositus in eremo. Aliud *Richard. à S. Laur. lib. 1. cap. 2.* Maria illud Oleum misericordiæ est, quod verus Samaritanus, id est Christus, infudit vulneribus sauciati generis humani. *Basilii Seleuc. orat. de Verbo Incarnato.* Si Christus tantam gratiam servis suis contulit, ut solo contactu, imò verò solâ corporis umbrâ ægris præsidium afferre possent, nam (ut *Actorum exponit liber*) infirmi in plateis ejeçti, umbrâ tamen Petri contacti, liberati à morbis evadebant, non deerant quoque, qui linteo quo Apost. Paulus corporis sudorem extulerat accepto, infestos dæmones profligarent. Qualem vim adversus omne morborum genus Virgini Matri collatam fuisse putandum est, an non multò majorem, quàm cæteris Christi imperio subjectis? Res clara est. Nominatum de periculo parientium, *Paulus Croesus epist. ad Heliod.* Coram Deo novi, & in veritate comperi, quòd nulla mulier in partu periclitatur, supra quam devotè Mariæ gratia imploratur, & dies Conceptionis ejus celebratur. Depascebatur Ægyptum multitudo locustarum *Exod. 10.* sed omnes merisit Moyses in mari. Maria est Mare teste *Bonavent. in spec. B. Virginis,* in illo merguntur nostra mala. *2. Reg. 13.* Banaïas miles Davidis leonem occidit, sed in *Cisterna,* per quam *Richard.* intelligit nostram Virginem.

Hæc est Vitis sub qua quisq; securiùs habitat, quàm Israel, & Juda. *3. Reg. 4.* Asservatur Romæ cum omni cultu imago B. Virginis, hauriebat Romam & exhauriebat contagio, & malum omnè artem vicerat, cum *S. Greg. Magnus,* gnarus quantum hæc Virgo thesaurus esset sanitatum, imaginem per urbem deportat, approbârunt & Angeli cantu ab omnibus audito, accinentes *Regina coeli letare Alleluja &c.* cui *S. Pontifex* adjecit versiculum: *Ora pro nobis Deum Alleluja,* & in ipso

ipso cacumine Adrianae molis à S. Pontifice conspectus, qui reposito in vaginam gladio pestiferæ sui finem faceret Angelus. In cuius rei memoriam castellum accepit nomen ab Angelo, & supra imposita Angeli effigies.

Baronius anno 534. ex *Evagr. refert*, eo tempore tam ferocem pestem fuisse, ut nec 50. annorum morâ conquiesceret, ex urbe ipsa Constantinopoli ab initio quidem pauca, deinde in singulos dies 5, sæpe etiam 10. millia funerum efferebantur, remedio fuit Virgo, statuitur festum Hypopantes seu Purificationis, quod remedium ex revelatione, ut ait *Martinus Polonus* anno 529. cuidam viro pio facta innotuerat, (festum hoc jam erat in cultu in occidente) & confestum pestis extincta. Pestis, aut pesti simile fuit venenum volatile basilisci, qui Romæ tempore Leonis 4. anno 843. ebullierat; deportata imago B. Virginis, appellata Majoris, & confestum bestia tot mortuum, ferax emortua; quod adnotat *Baronius* die Virginis B. Assumptæ contigisse. Efficaciam hymni illius *Conimbricenses S. C. I. Moniales* expertæ, quem etiam Divinitus edoctæ, postquam se ipsas à peste tutatas, omnibus communem fecerunt: *Stella celi extirpavit &c.* Sæpe urbs Roma peste afflicta, ad imaginem Virginis confugit, ita S. Greg. illam circumtulit, & cessavit ira Dei. Calixtus 3. simili necessitate & fructu eam circumgesit. Adrian. 6. simili occasione, & eventu.

Cùm Atrebatum peste ardentissimâ flagraret anno 1105. quâ cælestis ignes impuros urebat, nec ullus remedio locus erat, nam aura ipsa inflammabat, apparuit D. Virgo duobus inimicis, ac utrumque eodem modo allocuta, eorum alter in Brabantia, alter in Tarnesio morabatur. Historiam refert *Maraccius in Antistit. Marian. pag. 350.* Surge inquit & Atrebatum proficiscere, magnam præ templi foribus ægrorum. comperies turbam, semianimes, ac ferè flagrantem tabe consumptos, inde Lambertum loci Episcopum adibis, monebisque, ut subbati proximi nocte, vigil excubet, ægros juxta templum decumbentes visitandos sub primum galli cantum conspicietur in simili quam gero veste mulier à choro templi delabi cum cereo in manibus, quem vobis tradet, de quo ceræ modicum instillabit in vasa aquæ plena, quam ægris deinde quibuscunque potandam præbebitis, eademque inflammatas pestilenciales partes irrigabit, quotquot autem hoc salutari remedio viva credentes fide uti voluerint, invadent incolumes, quotquot autem despexerint, morte corripientur; sed cùm neuter dictorum visioni obediret, utriusque rursus comparuit Virgo, ac monuit, ut exequerentur iustitiam, sed Episcopus metuens illusionem, neutri credidit: tandem serio affirmantibus, ac iras quas habuerant, deponentibus, assensus, ac omnia uti dixerant deinde exper-

ens. Benè itaque à *Geometra. hymno 4.* Virgo appellatur Medicina ægritudinum nostrarum. Tanquam receptam Medicam reliquit *Richard. à S. Laur. lib. 1. cap. 2.* Tristatur aliquis, continuo ad nomen Mariæ recedit nubilum, serenum redit. Et rationem dat *lib. 1. cap. 2.* Nomen Mariæ duritiem apostematis, quod designat superbiam, emollit, & sedat tumorem cordis. Felix itaque qui hoc nomen Mariæ in corde, & ore frequenter habet: quidquid ibi superbiæ indurat, de tanti vocabuli virtute emollietur.

Concludat *S. German. dicendo orat. de Præsent. B. V.* Medicina insanabilium vulnorum nostrorum, S. Virgo est. S. Theod. Siceotes Anachoreta factus Episcopus Anastasiopolitanus, cum à quibusdam porrectum in potu venenum nescius accepisset, triduoque velut mortuus jacuisset, apparuit illi SSma Virgo, & sceleris authores aperuit, & tres illi porrexit pilulas medicas dicendo: Comede, & nihil mali residebit in venis quod te magnopere turbare queat. Apud *Maracc. Antist. Marian. fol. 525.*

8. Beatam dicunt pauperes.

Quia est illorum Ditatio.

Non solùm æterna nostra curæ sibi fecit Virgo S. sed etiam temporalia. Pareat id ex hist. quam *Augustinus Mannus in bist. rerum. memor. in Ecclesia Dei caps. 79.* recenset. In Hispaniæ Regno Cantabria, est imago B. Virginis Anaglyptica, præter gemmas quibus eam copiosè exornavit pietas clientum, erant crepidæ argenteæ. Vir erat quidam probus, sed egenus, Virgini certè devotissimus, dum hic suas necessitates, filias indotatas jam nubiles, familiam esurientem, se ipsum in lacera veste Virgini in oratione sistit, projicit illi Virgo crepidam, annuens ut acciperet; accepit, sed dum argentum in pecuniam apud aurifabrum mutat; sacra crepida agnoscitur, miser rapitur, damnatur ad restum. Hic verò ingemiscere beneficio, & dum jam ad fatalem deducitur trabem, orat, impetratque ut Virgini sisteretur, ob cuius beneficium damnabatur. Orat palàm, quæ ultima hora, & calamitas monebant, populus aderat frequens: & ecce pientissima Virgo alteram crepidam jacet ante pedes miseri, & simili nutu monet, ut recipiat munus, cohorrui spectaculo populus, & innocentem absolvit.

Aliud refert *Gregor. Turonen. lib. de gloria M.M.* Hierosolymis in Monasterio tantus erat rerum defectus, ut agitaretur de solutione, idque urgebant ipsi maxime, qui patiebantur. Detinet Abbas fixa spe in B. Matrem, orationemque no-

Sturnam indicit, & ecce manè ita horrea tritico repleta, ut vix ostium granarj
 aperiri posset. Redièrat per longum tempus similis calamitas, rursus Abbas ad
 Divam & ad preces reduxit monachos, dum manè Abbas celebraturus sacrum
 altare accedit, vim auri ingentem in eo reperit, quod nemo inferre poterat, ostio
 oppessulato, & custodiâ certâ. De Theodoro Archimandrita in ejus vita simile
 quid refert *Gregorius Presbyter*. Ad extremam inopiam cænobium devenerat, in-
 super ramorum ferix imminebant, in quam diem multitudo hospitem conflueret
 solebat: jubet plenus fiduciæ Theodorus reliquias farinæ in altari D. Virginis
 deponi: & ecce postridiè triginta naves Cypriæ onustæ frumento ad monaste-
 rium appulerunt. Visitabat S. Petrus Thomas Carmelita quoddam Ordinis sui mo-
 nasterium, uti est apud *Maraccium in Antistit. Marianis fol. 446*; sed illud egestate
 fuit oppressum, sed dum orat S. Virginem, ab illa audit: Nè timeas Petre, omnia
 necessaria tibi adjicientur. Posteriâ die venit Angelus in specie mercatoris, qui
 tantum auri attulit, quantum ad sublevandas necessitates monasterij suffecerat,
 atque auro dato disparuit. Itaq; facit huc titulus, què dat illi *Divus Bonus in litania*
Mamilla est orphanorum, & Consolatio afflictorum. Vel quod monet *Richardus*
à S. Laur. lib. 2. de laud. Virg. part. 1. Serviendum Mariæ, quia pastum subministrat
 famelicis, & potum sitientibus, undè de illa dici potest, sicut de Filio *psalm. 54.* *lactis*
cogitatum tuum in Dominam, & ipsa te enutriet, ipsa enim esurientes implet bo-
nis, & dat escam esurientibus. Et quod *idem lib. 1. cap. 2.* Dignitatem & effi-
 caciam Nominis Mariæ videtur Salomon innuere dicens: *Melius nomen bonæ,*
quàm divitiæ multæ *Prov. 22.* Mariæ siquidem nomen longè melius, quàm divitiæ
 corporales, quia melius angustiam relevat paupertatis.

Testimonia fulciat *historia.* Obsederat Hali Arabs Madritum ingentibus
 copijs, urbs fame pressa, nè deditioem faceret, cui proxima erat, ad templum
 & Virginis auxilium confugit; interim puer quidam per fodit aliquantum murum
 Ecclesiæ, & ecce triticum tantâ copiâ fluxit, ut non solum ad multorum dierum
 alimoniam toti populo sufficeret, verum etiam ut in hostes possent plenis sacco
 effundere in signum suæ abundantiae, quo hostis perculsus, statim recessit. Hoc
 desumptum *ex actis ejusdem Ecclesiæ & picturis.* Undè Mardocheus tam sublimis
 (*Esther 2.*) ad fastigium tam sublime evasit? ad *Januam*, inquit scriptura Regi
 morabatur. Nostra Sacra Virgo teste Ecclesia est Regis alti Janua. Ultima
 tribus erat Benjamin, ramem dum terra dividitur *Josue 18.* prima sorte exit. An
 quia scilicet matrem habuit *Rachelem*, quæ *Richardo lib. 4.* adumbrat Deiparam
Oleo Deus utebatur ad designandos Reges. Oleum est Ambrosio cap. 3. instituit. Virgo

Virgo Sacra. Famulabatur Moyſi Joſue, hic ſucceſſit Domino in principatu. Dat cauſam Scriptura Exod. 33. *Minifter ejus Joſue, Filius Nun, puer, non recedebat de Tabernaculo, Richardo, & alij Tabernaculum designabat Deiparam.* Sic Salomoni Regnum 3. Reg. 1. *Berſabea impetrat, Jacob conſpectâ Aurorâ Geneſeos 32. nomen ſublime Iſraelis accipit, quæ omnia figuræ Virginis, pauperes erigentis.*

9. Beatam dicunt ejus cultores, quia velociter exaudit.

Aſſervatur Meſſanz in Sicilia imago D. Virginis à S. Luea depicta, appellatur de Litera, eò quòd in eodem ſacello literæ B. Virginis quas ad Meſſanenſes dedit, ſint repositæ. Huic S. Lucas græcè inſcripſit: IGORGO EPICOOS. Velox Auſcultatrix. Audaçter, ſed verè *Anſelm. de Excellent. Virg. cap. 6.* Velocior eſt nonnunquam ſalus memorato nomine Mariæ, quàm invocato nomine Jeſu unici Filij: & id quidem non ideo, quòd ipſa major, & potentior eo ſit: nec enim ipſe magnus & potens eſt per eam, ſed illa per ipſum; ſed quia Filius ejus Dominus eſt, & Judex diſcernens merita ſingulorum; dum igitur ipſe à quovis ſuo nomine invocatus non ſtatim exaudit, proſectò id juſtè facit: invocato autem nomine Mariæ, etſi merita in vocatis non merentur ut exaudiatur, merita tamen Matris merentur ut exaudiatur, imò ipſa occurrit. (*B. Amedæus hom. 8. de laud. Virg.*) Motu celerrimo Seraphim alas excedens Virgo nunc in fonte vitæ fruatur amore Deitatis, nunc terras ſignis & virtutibus illultrans, ubique ſuis ut Mater jucundiſſima, & mirificentiſſima occurrit.

Richard. à S. Laur. lib. 5. Maria ad ſubveniendum promptior omnibus Sanctis, miſeris ſubveniendò, ut dicere de ipſis miſeris videatur cum Filio illud *Mat. 65. Antequam elament ad me exaudiam eos.* Et quidem occurrit cum celeritate. *Richard. à S. Noſar. elect. lib. 4. n. 696.* Meritò miſericordia Virginis curſu hinculorum comparatur, cum per mundum currat, velocius occurrat, quàm invocetur, & cauſas miſerorum anticipet. Et eſt univerſalis (*Jdiota in prologo.*) tanta ejus benignitas, quòd nulli formidandum eſt ad eam accedere, tantaque miſericordia, quòd ab ea nemo repellitur. *Bonay. in ſpec.* Gratia Mariæ colligit malos, impingat bonos, liberat univerſos. *S. Bernardus, vel Author ſerm. in ſalve Regina.* Agnoſcit Virgo certè, & diligentes diligit, & propè eſt in veritate invocantibus ſe, præſertim his quos ſibi videt conformes in caſtitate, & humilitate. *Viderat Geneſ. 28. Jacob ſcalam,* per quam Angeli ſine ceſſatione aſcendebant & deſcendebant. *Hæc Scala eſt, inquit Bonay, in laud. Virg., per quam ut aſcendunt*

clara nostræ orationes ad Deum, ita statim beneficia descendunt: idque etiam Iacob dormiente, & non cogitante se gratias percepturum. *S. Method. Martyr. audiatur orat. de Purif.* Sæpe quos Iustitia Filij potest damnare, Mater misericordiam liberat, invocatus namque ille, dum ad iustitiæ trutinam merita rogantium expendit, vel postulationibus non indulget, vel tardior, & lentior procedere consuevit: Deipara verò cum Regnum acceperit, quod totum in mansuetudine positum est, non tam frequenter expendit, quid mereantur qui rogant, quam quæ suam deceat benignitatem, quare velox & festina est in audiendis afflictis.

Similibus hoc ipsum explicat *Gerfon. tract. 4. super Magnificat.* Magnificans est hodie Virgo Beata, ut Regina cœli, imò & mundi jure vocetur, habens præminentiam, & virtutem influxivam super omnes. Principatum habet dimidi Regni Dei, si sic dici potest, sub typo Esther, & Assveri: Regnum quippe Dei consistit in potestate, & misericordia. *Semel est locutus Deus, duo hæc audi vi, quia potestas Dei est, & tua Domine misericordia.* Potestate Domino remanente, cessit quodammodo misericordiam parti Matri Christi, Sponsæque regnanti: quemadmodum enim homines non nisi parcè & minutatim distribuunt illa, quæ per agones, & laborem consecuti sunt, ita hominum Salvator suo nomine invocatus, in dispensandis gratijs, & cautior, & cunctatior invenitur: contra verò illi liberales, & profusi in ijs communicandis, quæ absque sudore & periculo comparantur: sic B. Virgo Maria Redemptionis pretium, quod atque perceptis in ligno vuneribus accepit, facilius suo nomine communicat, ac dispensat.

ro. Beatam rei dicunt; quia in iudicio Dei succurrit.

Id sibi ab illa *Ecclesia Græca in Menais 1. Martij* promittit, cum orat. Extremum iudicium cogitans contremisco, admissorum à me scelerum memor, & infortunatus quomodo ego iudici respondebo, ut actiones meas excusem? verto oculos ad tuam imaginem flectens, accipio planè solatium, ô Domina ærumnarum mearum. Id orat *Damascenus ibid. 9. Martij.* Propter ultimi iudicij recollectionem timore perfundor: & ad horribile quod imminet examen contremisco, ancipitem quoque sententiam horreo, & supplicij magnitudinem pertimesco, tormentum scilicet ignis, inferorum tenebras, dentiumque stridorem, & conscientiam vermem semper insomnem, heu mihi! quid faciam? quando politæ fuerint throni, librique conscientiarum aperti, ac demique actiones hominum reprehenduntur? tunc scilicet auxilio mihi assiste ô Domina, meique patrocina

nium, quàm ferventissimum suscipe: in te enim spem omnem repositam habeo, quanquã tuus sim inutilis servus. Narrat *Discipulus in prompt. miracul. Virg. num. 50.* de quodam Religioso vitæ malæ, qui unicum hoc habuit boni, quod centies quotidie Virginem salutare fuerit solitus. Hic in morbum incidit, & in eo per visum ad Judicem deductus: ubi in bilancem à dæmonibus relata hujus scelera, B. Virgo etiã atulit Salutationes sibi ab eo dictas, sed deficiebant adhuc pondere cum tot peccatis appensæ: jam ruebat causâ miser: conversa Virgo ad Filium, oravit guttam sanguinis sui adjiceret, quod & fecit: sic miser redditus salutis: vixit deinde, sed in meliùs mutatis moribus.

Suppar est huic quod narrat de Benedicta Florentina muliere B. *Alanus de rape in psalm. p. 5. cap. 60.* & jurat esse verum. Hæc atatem publicè libidini consecraverat. Tandem compuncta concione S. Dominici, ad eum venit, ut confiteretur: interrogavit Sanctus utrum vellet in eum reponi statum, qui esset expediens pro ejus salute. Annuit. Tum occupata à dæmonibus, post annum rursus confessa eidem Sancto, & liberata ab infessoribus spiritibus, redijt illa ad scelera: advolat Dominicus, increpat, exprobrat, & sic eam deducit in templum, & confiteri persuadet. Tum interrogavit utrum se vellet committere misericordiam B. Virginis? voluit illa: & statim à spiritibus malignis infessa, duravitq; hoc malum, solo eo tempore libero relicto, quo rosarium jussu Sancti orabat. Rapta tandem in extasi ad tribunal Dei: allatum grande scelerum illius volumen compar domunculæ cuiquam, coacta primum ejus folium legere, cœpit infernales querimonias emittere, corruere &c. Cui Judex: Surge, surge, fac quod dixi, & lege in tuo libro coram omnibus quæ fecisti, legere cœpit, sed non potuit præ confusione. Petebat misericordiam, sed Judex negabat, voluebatur, ejulabat. Miserti qui assiscebant Judici pro ea exorabant, sed nihil impetrabant. Tum unus eam monuit, ut ad Matrem Dei recurreret, fecit. Misertus Iudex orante Matre locum dedit pœnitentiæ, (vidit interim S. Dominicus hoc totum quod raptu agebatur) & deinde instructa à Virgine, quomodò vivendum esset, obedivit, & sanctè vitam peregit. Nimirum Virgo est Rubus Moysis *Exod. 3.* ut *Greg. His. in vita Moysis* asserit: Alibi Deus noster est ignis consumens, sed quando est in Tado, nè metue vel nudis pedibus accedere. Idem Moyses alio tempore in periculo ad Virginem accurrit, figuratam *num. 16.* Insurrexerat populus in Moysen, & Aaron, & jam ambo in discrimine, quo se receperunt ut evaderent? confugerunt ad Tabernaculum, quod erat teste *Richardo à S. Laur. lib. 10.* Imago Virginis, & postquam se receperunt in illud descendit Nubes, quam *Ambros. exhort. ad*

viduas,

viduas, Virginem Sacram intelligit. Homo velut putamen ovi abjectum vacuum subindè silitur: sed si rore impleatur, id est Sacra Virgine, ut loquitur *S. German. Constantinop. in encom.* sursum à Sole iustitiæ abripitur, hoc enim de ovo rore impleto soli exposito experti asserunt. Illud certè Virgo de se dicere potest *Osee 14. Ego Ros, & Israel germinabit.* Arbor notat Sacram Virginem, quæ nobis fructum vitæ protulit, confugere sub illam primi Parentes, & Deo in illorum crimen inquirente, mitiori pro merito pænâ multati. Prodit Sol iustitiæ ad iudicium, sed ejus fervorem temperat, dum illo *Apoc. 12. Sacra V. amittit.* Contraxerat debitum Israel apud Deum propter furtum Achan *Josue 7. abicit se Josue deprecabundus coram Arca Domini; gnarus scilicet coram arca debita aboleri.* Quæ juxta *S. Bernard. serm. de B. Virgine sanctam Deiparam* designabat.

ii. Beatam dicunt Virginem Religiosi; quia curam illorum specialem gerit.

Exemplis id atque Historijs confirmabimus. Ab *Ordine Carmelitano* tempore antiquissimo, placet exordiri. Tempore Honorij IV. cum de illius ageretur confirmando instituto, ajunt Virginem noctu apparuisse, quæ illum monuerit; ut illos homines benignè complecteretur & institutum approbaret.

Tempore Urbani II. cum *Religio Carthusianorum* adhuc nova à multis impugnaretur, ac præcipuè in Dioecesi Gratianopolitana, ubi exorta fuit, multum pateretur, constitit inter eos subito vir quidam, Petrum Apostolum crediderunt, qui etiam mox suo persunctus officio disparuit. Hic eis Dei nomine pollicitus, Virginem S. illos conservaturam eisq; futuram Advocatam, si preces in honorem ipsius quotidie persolverent.

Robertus Cisterciensium Fundator à Virgine multum amatus: nam adhuc prægnanti ejus Matri Virgo S. apparuit cum aureo annulo, eamque allocutus: Engardis, id nomen mulieri fuit, Filium quem geris hoc mihi annulo desponsasti volo. *Bernardus* auxit promovitque Religionem, quam carus ille Virgini, superfluum est dicere.

Servitarum Ordo ipso suo nomine servitium Virginis profitetur. Origo verò hujus Religiosi Status ita habuit. Sodalitas Virgini fuit sacra, hæc die Assumptæ cum laudes persolveret admonita cœlesti voce, ut sæculum relinqueret, atque tota ad cultum Dei atque Virginis se conferret, nomine Servorum retento. Post septennium verò eadem Virgo singulis eorum apparuit per quietem cum magno Angelo-

Angelorum comitatu, unaque manu vestem nigram atque Regulam S. Augustini prætulit, jubens eos deinceps illâ veste & lege uti.

Cùm S. *Dominicus* Romæ Ordinem suum meditaretur atque in Principis Apostolorum templo eo fine orando noctem consumeret, vidit Christum D. irato vultu tres lanceas proferentem, quas in mundum excuteret, hujus pedes Virgo S. accepit orans pro mundo: sed & huic responsum est: Non posse Christum salvâ suâ justitiâ amplius tolerare mundi peccata: præcipuè avaritiam, superbiam, luxuriam. Virgo S. subintulit. Habere se duos fidos ac probos, qui essent navaturi sedulò operam ad mundi conversionem, & producti sunt *Franciscus ac Dominicus*, nondum noverat de facie Franciscum Dominicus, quem die sequenti obvium habens, statim ex visu agnovit, atque complexus est.

Idem favor Virgineus apparuit erga *Ordinem Olivetanum*: Nam cum ejus primi Fratres novitatis alicujus, quòd scilicet novum Ordinem moliti fuissent, ad Pontificem delati essent, atque ab eo Avenionem acciti, & benignè ad Guidum Arcinum Episcopum remissi, apparuit Virgo Episcopo, virosque illi recommandavit, habitum ut eis candidum, ac Regulam S. Benedicti præscriberet, serió monuit.

Ordnis Hieronymiani initia cùm non admodùm se propagarent, constituerant Fratres illi ad alium transire Ordinem; sed Virgo S. illis occurrit, monuitque ut in cœpto persisterent instituto, quod mox amplificatum essent conspecturi, adjectq; se illum totum Ordinem in suum recipere famulatum.

De favoribus S. Virginis erga *Ordinem Societatis Jesu* cùm scripserit copiosè Nicolaus Lancicius vir pereruditus ac pius, potiùs ad illum remittendum censuimus Lectorem, quàm ejus scripta transumere. Certè Martino Gutierrez ex eadem Societate conspecta est S. Virgo totam illam Religionem suo pallio cooperire. Patriarchæ illius Religionis Ignatio constat sæpè Virginem adstitisse: cum formaret sui Ordinis institutum, eique scribenda suggestisse. Multos etiam insignes devotione ad hunc cætum, & inter alios illam gemmulam Virtutis B. Stanislaum Kostka confluisse.

T 2

CAP.